

נאוה ברק, נשיאת עלם

שותפים וידידים יקרים,

כנשיאת עלם ב - 15 השנים האחרונות, אני גאה להיות שותפה לתהליך התפתחותה הענפה של העמותה ולהשפעתה על הדור הצעיר בארץ.

בימים אלה של מחאה חברתית, שהציפה פערים חברתיים קשים, אנחנו בעלם ממשיכים לעשות הכל כדי לנסות ולחולל שינוי חברתי אמיתי, לשאת את הדגל של צמצום תופעת בני נוער בסיכון, כשערכים כמו התנדבות, מעורבות קהילתית, אחריות חברתית ונתינה הם נר לרגלינו.

הדו"ח שלפניכם שופך אור על פעילותה הענפה של עלם ועל תופעות ומגמות מרכזיות שנחשפנו אליהן בקרב בני הנוער במהלך שנת 2011.

מידי שנה, עמותת עלם מסייעת לעשרות אלפי בני נוער במצבי סיכון שונים. גם השנה, פגשנו בני נוער הזקוקים לאוזן קשבת, לחיבוק חם וליד מכוונת. אנו עושים כל שביכולתנו על מנת לסייע, להושיט להם יד ולהעניק תקווה לעתיד טוב יותר: במרכזי המידע והייעוץ שלנו "הפוך על הפוך" ו - Yelem באינטרנט, בניידות הידיות, במגדלורים, בתוכניות הקצה, בהכשרות התעסוקתיות ובמרכזים השונים הפרוסים ברחבי הארץ. בזכות כ - 280 עובדים מתחומי הטיפול השונים וכ - 1,700 מתנדבי העמותה, עשרות אלפי בני נוער בסיכון זוכים ליחס חם ולטיפול מקצועי ומסור.

בשנה קשה זו התמודדנו עם ירידה בהיקף התרומות, שהושפעו מהמצב הכלכלי הגלובלי ונאלצנו לקבל החלטות קשות וכואבות ולצמצם חלק מהפעילות. אך האתגרים עוד רבים לפנינו, ואנו פועלים ביתר שאת להרחיב את מעגל התומכים ובד בבד לספק מענים מקצועיים לצרכים ומצוקות בני הנוער.

עמותת עלם אינה פועלת לבד. לצידנו שותפים יקרים: אנשי המגזר העסקי אשר הולכים איתנו יד ביד כבר שנים רבות. משרדי הממשלה אשר אמונים על רווחתם של בני הנוער - תומכים ומהווים שותף מרכזי, קרנות בארץ ובעולם וכמובן הציבור הרחב, אשר נחשף לפעילותה הרחבה של העמותה - מתגייס ותומך.

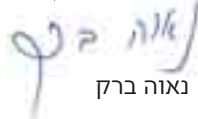
היום יותר מתמיד, חשוב המשך שילוב הידיים בין המגזר השלישי, הציבורי והעסקי בכדי להניע תהליכים למען שינוי פני החברה.

בהזדמנות זו, אני רוצה להודות לכולכם על ההתגייסות המסורה לאורך השנים וגם בערב ההתרמה השנה, במרוץ עלם ובמבצע "דגל אורות התקווה".

תודה גדולה למתנדבי עלם המסורים. השפעתכם על בני הנוער ועשייתכם הברוכה ראויות להערכה רבה. ולעובדי עלם היקרים, אשר פועלים לילות כימים, מסירותכם היא מקור גאווה לכולנו.

אני מאחלת לכולנו כי השנה הקרובה תהיה שנה של נתינה, סובלנות והמשך עשייה ענפה למען בני הנוער שלנו. כי הם עתידנו.

שלכם בברכה,

נאוה ברק

לינור רובן, נשיאת עלם ארה"ב

אן ביאלקין, יו"ר עלם ארה"ב

חברים יקרים,

לכבוד הוא לי לשלוח ברכות חמות לכל תומכי עלם בארה"ב ובישראל. בשנים האחרונות, הפעילים במגזר השלישי שבינינו מתמודדים עם מכשולים רבים מספור. הכלכלה הגלובלית המוחלשת יחד עם המצב הפוליטי הרגיש במזרח התיכון הגבירו את תחושת חוסר הוודאות, ויצרו סביבה קשה יותר לבני הנוער הנזקקים לשירותיה של עמותת עלם.

ישראל חותרת להגשמת חזון נרחב של קידמה כלכלית בעתיד ורווחת כל אזרחיה, אולם בכל שנה שחולפת, אנו עדים להתרחבות הפערים בין עשירים לעניים. בעיית העוני נעשתה כה קשה עד כי שליש מילדי ישראל חיים כיום מתחת לקו העוני. קשה שלא להבחין בילדים ברחובות, בחסרי הבית, בנערים ונערות שברחו מהבית, רבים מהם נשרו מהלימודים ושקעו לתת-תרבות של סמים, אלכוהול ואלימות. הם זקוקים לתמיכה ולהדרכה, מה שהופך את עבודתה של עלם לקריטית יותר מתמיד.

בדוח זה תקראו על הפעילויות הרבות של עלם למען נוער במצבי סיכון וגם על האתגרים ועל ההצלחות בפעילותנו להבטחת עתיד טוב יותר לצעירים שלנו. עלם גאה בצוות המקצועי המסור שלה וב - 1,700 המתנדבים, אשר בנוכחותם להקשיב ולהבין את הבעיות ואת האיכויות הייחודיות של הנוער שהם פוגשים, מחוללים השפעה ממשית על חייהם. הם עוזרים להם להשיב את האמונה בכישורונותיהם ובכוחותיהם ועוזרים להם להשתלב בחברה הישראלית. כל אדם, ובמיוחד אם הוא צעיר ופגיע, זקוק לתמיכה ולחום כדי להגדיר את עצמו ולמצוא משמעות ותכלית לחייו.

בסיור המשלחת השנתי שלנו לישראל, פגשתי בני נוער רבים שסיפרו לי כי עמותת עלם שינתה את חייהם - ושלולא עלם הם היו חיים ברחובות. עלם מעניקה לצעירי ישראל את האמצעים ואת התמיכה להפוך לחברים מועילים לחברה כבר 30 שנה. הסיוע החיוני נפרש לאורכה ולרוחבה של החברה. בין אם אלה ילידי הארץ או עולים, יהודים או ערבים, עלם מבטיחה שכולם ירכשו את הכישורים הנדרשים ויקבלו את העזרה לא רק כדי לשרוד, אלא גם כדי להפוך לאזרחים תורמים לחברה.

**בכבוד רב,
אן ביאלקין,
יו"ר עלם ארה"ב.**

אנו מציינים את השנה ה - 29 לפעילותה של עמותת עלם המסייעת לבני נוער במצבי סיכון ומצוקה ולנוער פגוע בישראל. מטרת העמותה היא להדריך את הצעירים הללו בדרכם לתפקוד מועיל ופרודוקטיבי בחברה. בשנים האחרונות ראיתי את עלם צומחת ומתבגרת מבלי להתפשר על "נוכחות הרחוב", שבזכותה התכניות שלנו כה ייחודיות ואפקטיביות. הצוות המקצועי והמתנדבים שלנו ממשיכים לחשוב מחוץ לקופסה כדי לפתח תכניות שמגיעות ונוגעות באלפי בני נוער במצוקה, ושתוצאותיהן מעוררות גאווה בכולנו.

במסגרת ביקור בפרויקטים של עלם שבו השתתפתי לאחרונה, נפל בחלקינו להיות עדים לכמה מהתוצאות הנפלאות הללו. שמענו עדויות ממקור ראשון מפיהם של בני נוער שהשתמשו בעבר בסמים, נשרו מהלימודים, נטו לאלימות ונפלו בעצמם קורבן לאלימות ותקיפות. בכל עיר שבה ביקרנו, שמענו איך עלם הראתה לאותם נערים ונערות כי קיום אחר הוא אפשרי עבורם, ועזרה להם להשיב לעצמם את כוחם ואת ביטחונם העצמי. פעילות זו העניקה להם את האומץ להגשים חלומות. אותם בני נוער חזרו ללימודים, הפסיקו להשתמש בסמים, עבדו על תיקון היחסים עם המשפחות, מצאו עבודה ולמדו איך להיות חיים עצמאיים ופרודוקטיביים. שוב ושוב שמענו איך אותם צעירים, שעלם נגעה בחייהם, מעניקים חזרה לחברה על ידי עבודה כמנטורים עם בני גילם.

במהלך השנים, למדה עלם כי על אף הדמיון בין הצרכים של קהילות שונות, יש גם הבדלים אדירים, וזו הסיבה לכך שעלם עובדת על התאמת כל תכנית לצרכים המיוחדים של כל מגזר. עלם מתגאה ביכולת שלה להיענות לצרכים בשטח על פי המשוב של הצוות והמתנדבים. השנה, שמנו לנו למטרה לתגבר את ההיענות לצרכים של בני נוער מקהילות ערביות ומקהילות דתיות בישראל. לצערנו, מספרם של בני נוער בסיכון ממשיך לגדול בתקופה זו של אי ודאות כלכלית מתמשכת, גידול בעלייה, ואי יציבות פוליטית. עבור בני נוער רבים בישראל, עלם היא חבל ההצלה היחיד. בכל שנה אנו נתקלים בעולים חדשים רבים המתקשים להיטמע בתרבות חדשה, או בבני נוער ממשפחות שסובלות מעוני, התעללות במשפחה, או התמכרות לסמים ואלכוהול. כאשר הילדים הללו גדלים, חלקם מצליחים, למרות הקשיים, למצוא את מקומם בחברה הנורמטיבית, אך רבים מהם חסרים את הכלים הבסיסיים כדי להשתלב ונדחקים למלחמת הישרדות יומיומית. סביבה הפכפכה זו יוצרת תשתית לקשיים נוספים כאשר צעירים אלה מגיעים לבגרות. זו קבוצת המטרה של עלם.

ברצוני להביע את הערכתי הכנה ואת תודתי מעומק הלב לכל הידידים והתומכים של עלם. נדיבותכם המרגשת ולבכם הרחב הם שהופכים את הפעילות שלנו לאפשרית. תמיכתכם היא קרש הצלה, שמאפשר לבני נוער אבודים רבים לפלס את דרכם בחיים ולהיות לאזרחים תורמים לחברה.

**בכבוד רב,
לינור רובן,
נשיאת עלם ארה"ב.**

אפרת שפרוט, מנכ"לית עלם

בעז דותן, יו"ר עלם

שנת 2011 היתה שנה רצופה בשינויים פוליטיים, כלכליים וחברתיים בישראל, במזרח התיכון ובעולם כולו. הנושא החברתי עלה לסדר היום באופן בולט בקיץ האחרון ובמרכזו הפערים הגדולים בחברה הישראלית. בעלם, אנו מתמודדים עם פערים אלו בכלל ועם סוגיית חסרי הבית בפרט, מזה שנים רבות. עובדי העמותה ומתנדביה פוגשים במשך כל ימות השנה צעירות וצעירים רבים שעבורם הרחוב הוא הבית ואנו מנסים לסייע להם להיחלץ ממצב זה ולהשתלב בחברה.

בנוסף, השנה הייתה שנת מפתח בנושא העלאת המודעות הציבורית לנושא זנות קטינים בישראל. עלם, שאחד מייעדיה המרכזיים הוא הגברת האחריות החברתית למצוקות בני הנוער בישראל, קיימה השנה מהלכי סנגור משמעותיים בסוגיית זנות קטינים בישראל. מדובר בתופעה קשה ורחבה, בייחוד בעידן האינטרנט ואנו עומלים רבות להעלאת סוגיה זו לסדר היום.

עלם כיום הינה ארגון מוביל בתחום הנוער בסיכון, מספקת מגוון רחב של מענים מקצועיים, לעשרות אלפי בני נוער בשנה, ועושה זאת בפריסה גיאוגרפית ארצית נרחבת על פני כ-40 רשויות מקומיות. עלם מובילה תפיסה כי יש להנגיש את השירותים לבני הנוער ולדבר עם בני הנוער בגובה העיניים. אנו מצליחים בזאת, הודות לעובדים מסורים ו-1700 מתנדבים מחויבים שיוצאים לשטח ביום ובלילה לפגוש את בני הנוער, להיות איתם במגע ברחוב. בני הנוער מוצאים כי קל ונכון להתחבר דווקא למתנדבים, הם נפעמים ונרגשים כי יש מישהו שנמצא שם בשבילם ללא תמורה, וזה נוגע בהם ומאפשר להם להתקרב, להיפתח ולהסכים לקבל.

עלם ממשיכה כל הזמן לחקור את ההתמודדויות ברחוב ואת עולמם של בני הנוער והצעירים בישראל, מקשיבה לקולם ולמצוקותיהם ושואפת לחדש ולייצר מענים הולמים. את כל אלה, עלם איננה עושה בחלל ריק. העמותה רואה בעצמה ארגון משלים וחלק ממערך השירותים הקיים. עלם רואה בשותפויות חלק בלתי נפרד מעוצמת עבודתה, ועושה כל שביכולתה על מנת לעבוד בשיתופי פעולה עם השירותים ברשויות מקומיות, משרדי ממשלה, ארגוני מגזר שלישי ועסקים.

עלם תמשיך בשנה הקרובה את התהליך בו החלה, של בקרה והערכת הפרויקטים, באמצעות מחקרי הערכה וקביעת מדדים להצלחה. אנו נמשיך לחתור לשמירה על הרמה המקצועית הגבוהה של עובדי הארגון ומתנדביו, בין היתר באמצעות הכשרות, הדרכות ולמידת עמיתים.

אני מאמינה כי נמשיך ונשפר את יכולותינו להשפיע על מציאות בני הנוער בישראל ובכך על החברה הישראלית כולה. מאחלת לכולנו המשך עבודה יצירתית, ערכית ומשמעותית ומודה מקרב לב לכל התורמים, השותפים המתנדבים, העובדים, על תרומתכם לעשייה למען בני הנוער בישראל.

**בברכה,
אפרת שפרוט,
מנכ"לית עלם.**

עמותת עלם היא נכס חשוב לחברה הישראלית, וכלי ייחודי בהעצמתם ומיצובם של בני הנוער כקבוצת התייחסות חשובה ביותר בחברה. עלם נמצאת בחזית מתן המענה לבני נוער ואינה שוקטת על שמריה, מעודדת מיזמים חדשניים ופועלת למען ריבוי שירותים לבני הנוער לפי צרכיהם. עלם מקפידה על מתן מענים ייחודיים ומותאמים לצרכי בני הנוער, תוך עמידה בסטנדרטים מקצועיים. כל זאת, תוך התמודדות עם אתגרים כלכליים משתנים במציאות מאוד מורכבת.

לעלם ועד מנהל פעיל ומעורב, אשר חבריו מגיעים מעולמות ידע שונים - עבודת נוער, אקדמיה, עסקים ותפקידי ניהול בכירים. חברי הוועד המנהל מביאים עימם ידע, ניסיון, חשיבה ושיטות מעולמות ידע אלו. בנוסף לכהונתם בוועד המנהל עצמו, חברי הוועד המנהל פעילים בוועדות משנה בתחום מומחיותם, מה שמאפשר טיפול יסודי ומקיף בנושאים רבים שעולים לשולחנות הוועד המנהל וועדות המשנה. בין ועדות המשנה ניתן לציין את ועדת הכספים, הוועדה המקצועית, ועדת משאבי אנוש, ועדת ההתנדבות, ועדת ניהול ידע, ועדת מחקר והערכה. באופן אישי, אני גאה לעמוד בראשו של ועד מנהל פעיל ומעורב מקצועי ומחויב. הוועד המנהל של עלם, הינו בינלאומי והוא משותף לעלם ארה"ב ולעלם ישראל. מעורבות זו של עלם ארה"ב, חיונית ומהותית הן לוועד המנהל והן לוועדה המקצועית.

אני מאמין שהגשמת חזונה של עלם מתאפשרת, בין היתר, הודות לחיבור יוצא דופן בין המגזר העסקי לבין עלם. החיבור בין עלם, עמותה מובילה בתחום הנוער בסיכון, וחברות מובילות במשק מתבסס על חוזה לא כתוב של מחויבות לערכים אנושיים וחברתיים וניסיון לייצר קהילה וחברה טובה והוגנת יותר. חיבור זה הינו אחד מעמודי התווך של עמותת עלם לאורך עשרים ותשע שנות פעילותה. במסגרת השותפות עם המגזר העסקי, עמותת עלם מציעה מגוון אפשרויות לשיתופי פעולה ופתוחה ליוזמות חדשות העולות מהשטח ומהשותפים העסקיים.

בשנה זו תמשיך עלם להקצות משאבים ארגוניים לשם תיעוד, איסוף נתונים, מדידה והערכה של תוצאות/תפוקות של התוכניות השונות, וזאת כחלק אינטגרלי ושיטתי מהפעילות היומיומית.

אני מאחל לכולנו שנת עבודה פורייה ומוצלחת, ומבקש להביע הערכתי ותודתי הכנה לכל עובדי עלם, המתנדבים בשטח, התורמים והשותפים השונים שלנו אשר מחוללים יחד עימנו שינוי בחייהם של עשרות אלפי בני נוער בסיכון, ובכך מביאים לשינוי משמעותי בעתידה של החברה הישראלית כולה.

**בברכה,
בעז דותן,
יו"ר עלם.**

06.....	סקירה כללית
07.....	רצף הסיכון של בני הנוער בישראל

מענים לנוער בסיכון קל

08.....	תחום מרכזי מידע, תמיכה וייעוץ לבני נוער - "הפוך על הפוך"
11.....	Yelem - מידע וייעוץ באינטרנט
13.....	תחום רב תרבותי

מענים לנוער בסיכון ממשי

16.....	תחום עבודת רחוב
20.....	תחום מניעה וטיפול בהתנהגויות מיניות פוגעות

מענים לנוער בסיכון גבוה

22.....	תחום שיקום על ידי ליווי אישי ותעסוקה
22.....	"דרך המלך" - הכשרה תעסוקתית בשילוב חונכות אישית
23.....	יוזמות תעסוקתיות
25.....	"מחסות לעצמאות" - תמיכה וליווי בוגרי רשות חסות הנוער
26.....	תחום נערות
26.....	"בית אמיתי" - מרכז לנערות וצעירות נפגעות אלימות מינית
28.....	"מרכז עד"י" - מרכז יום לנערות במצוקה

מענים לנוער בסכנה

30.....	תחום הקצה
30.....	"מישהו לרוץ איתו" ו"גלגל" - פרויקטים לצעירים חסרי בית
33.....	"ערים בלילה" - פרויקט למען בני נוער המעורבים בזנות
37.....	משאבי קהילה והתנדבות
38.....	הדרכה וניהול ידע
40.....	קשרי עסקים וקהילה
41.....	פיתוח שותפויות מקצועיות ומערכתיות
42.....	ביצוע לשנת 2011
43.....	מוסדות העמותה
44.....	תורמים ושותפים
48.....	פריסה ארצית של פעילות עלם

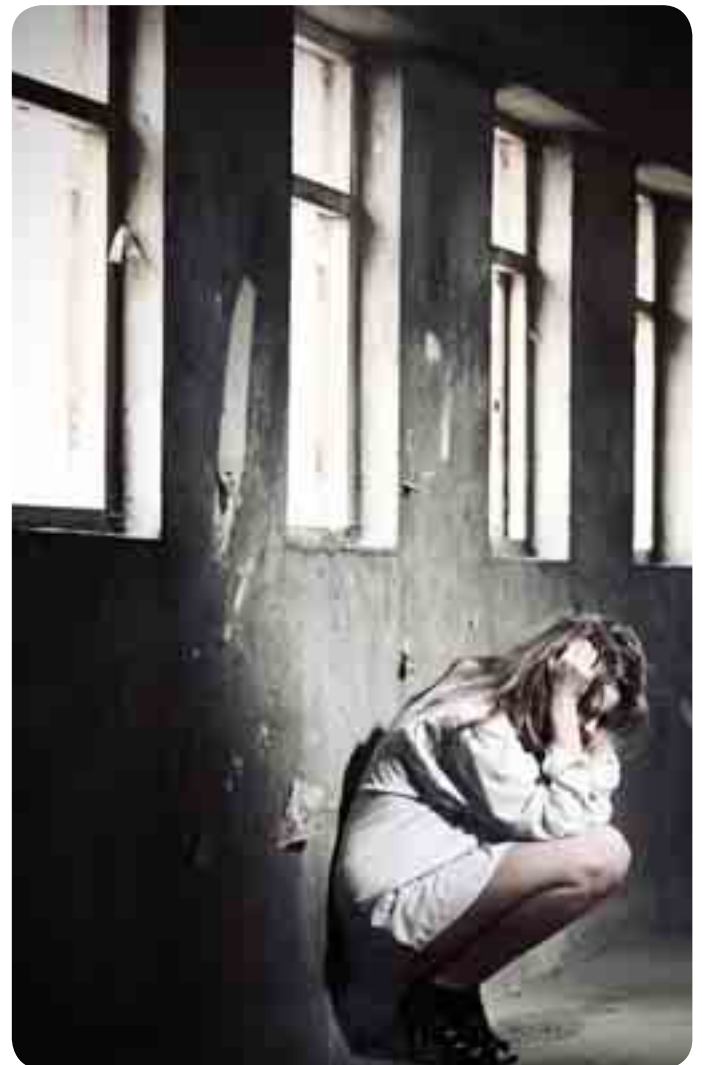
עמותת עלם הוקמה במטרה לסייע לבני נוער במצבי סיכון ומצוקה בישראל להיחלץ ממצבם ולמצוא את מקומם בחברה כבוגרים וכאזרחים תורמים, לעצמם, למשפחתם ולחברה הישראלית.

עלם הוקמה בידי קבוצת אנשי ציבור מתנדבים ואנשי מקצוע מישראל ומארה"ב, ונרשמה כעמותה בשנת 1983. מאז התפתחה לארגון ארצי רחב, המתמחה בזיהוי המצוקות המאפיינות את מציאות חייהם של בני הנוער בארץ ובפיתוח והפעלת מענים רלוונטיים חדשניים להתמודדות עמן, תוך התייחסות לצרכים הייחודיים של קבוצות אוכלוסייה שונות.

מתן שירותים חברתיים ואישיים

בישראל חיים כיום כ- 800 אלף בני נוער בגילאים 12-18, כרבע מהם חיים במצבי סיכון שונים. עלם משמשת עבור בני הנוער במצבי הסיכון כתובת אמיתית ומסייעת בסלילת הדרך להשתלבותם המחודשת בקהילה. במהלך שנת 2011 פגשה עלם עשרות אלפי מתבגרים, וקיימה קשר טיפולי רציף ומתמשך עם כ- 20 אלף בני נוער.

בעמותת עלם עובדים כ- 280 אנשי מקצוע מהשורה הראשונה בתחומי הייעוץ והטיפול, לצידם עוסקים במלאכה כ- 1,700 מתנדבים. עובדי עלם ומתנדביה יוצאים אל השטח ופוגשים את בני הנוער במקומות בהם הם נמצאים: בבתי הספר, בשעות אחר הצהריים בקהילה, ברשת האינטרנט, בפעילות שטח נקודתיות במהלך חופשות הקיץ, במקומות הבילוי ובפעילות לילית ברחובות.

עלם דוגלת בערכי ההתנדבות, מעורבות בני נוער וטיפול מנהיגות, מצוינות ומקצועיות, פתיחות ורגישות, יזמות, מעורבות קהילתית ואקטיביזם חברתי. עלם מפתחת גופי ידע, שיטות וגישות התערבות בלתי פורמאליות חדשניות בקרב מתבגרים ופועלת למען שינוי תפיסתי של מערך שירותי הנוער בישראל.

מענים לרצף רחב של מצוקות

העמותה פועלת בפריסה ארצית רחבה, בכ- 40 ישובים ברחבי הארץ, מספקת מענים לרצף רחב של מצוקות: החל מהתמודדות עם מצבי משבר אישיים של נוער נורמטיבי בגיל ההתבגרות, דרך נשירה ממסגרות לימודיות, קשיי קליטה, קשיים חברתיים, בעיות משפחתיות, בעיות זהות ושייכות, חשיפה והתמכרות לסמים ואלכוהול, שוטטות, אלימות, ניצול מיני, ילדים ונוער הפוגעים מינית, עבריינות ועד למצבי ניתוק קשים כגון זנות ומחוסרי בית.

עלם מפעילה תוכניות שונות, וביניהן: רשת מרכזי מידע וייעוץ לבני נוער, אתר אינטרנט למידע ותמיכה בצעירים, תוכניות רב תרבותיות לבני נוער בני המגזרים השונים, מרכזים לטיפול בילדים ובני נוער פוגעים מינית, ניידות לנוער משוטט ברחוב, מענים ייחודיים לנערות וצעירות בסיכון, שיקום על ידי ליווי אישי ותעסוקה לנוער עובר חוק, יזמות עסקית עצמאית לבני נוער, מרכזים לצעירים חסרי בית, פרויקט לקטינים המעורבים בזנות, מרכז לצעירות נפגעות אלימות מינית וסניפים אזוריים לפיתוח הקשר עם הקהילה וגיוסה למען בני הנוער.

רצף הסיכון של בני הנוער בישראל

בסכנה (1%) 8,000	סיכון גבוה (4%) 32,000	סיכון ממשי (10%) 80,000	סיכון קל (15%) 120,000	נוער נורמטיבי (70%) 560,000
חוסר קורת גג, עבריינות והרס עצמי, הפקרות מינית, ניתוק מהמשפחה ומהחברה והתמכרות לסמים.	נשירה ממסגרות נורמטיביות, כשלון בהשתלבות במסגרות אלטרנטיביות, ניתוק חברתי, שוטטות, חיפוש ריגושים שליליים, שימוש בסמים ואלכוהול, עבריינות ופשעים.	אי יכולת תפקוד במערכת החינוך, חוויות כישלון, נשירה סמויה, פערים לימודיים, שימוש בסמים ואלכוהול ובעיות רגשיות ומשפחתיות קשות.	קושי להתמודד עם קשיי גיל ההתבגרות, קשיי תפקוד, דיכאונות, מחשבות אובדניות ושימוש בסמים ואלכוהול ללא מענה מספק בסביבה הטבעית (משפחה, חברים ובביה"ס).	קשיים נורמטיביים של גיל ההתבגרות.

המענים של עלם

"גלגל" ו"מישהו לרוץ איתו" מרכזי יום לחסרי קורת גג	"דרך המלך" פרויקט שיקום תעסוקתי וחונכות	"ניידות הידידות" ניידות לילה לנוער מנותק	"מגדלור" מרכזי יום לנוער מתרבויות שונות	תוכניות מניעה בבתי ספר ובמרכזים הקהילתיים
מקלט לצעירות חסרות בית	"בית אמיתי" לנפגעות תקיפה מינית וגילוי עריות	המרכז לטיפול בקטנים בעלי התנהגות מינית פוגעת	"הפוך על הפוך" מרכזי מידע וייעוץ לנוער במצבי סיכון, משבר ומצוקה	"הפוך על הפוך" מרכזי מידע וייעוץ לנוער במצבי סיכון, משבר ומצוקה
"ערים בלילה" פרויקט לנוער הנמצא בזנות	יוזמות תעסוקתיות עצמאיות			
	"עצמאי בשטח" הכשרה תעסוקתית אלטרנטיבית ושילוב בתעסוקה			
	מרכז עד"י לנערות מנותקות במצוקה קשה			

התפלגות לפי מוצא

קהל יעד	כמות
וותיקים	48.7%
החברה הערבית	4.6%
יוצאי אתיופיה	6.4%
יוצאי ברה"מ לשעבר	34.5%
אחר (אנגלוסקסי, דרום אמריקאי וצרפתי)	5.8%
סה"כ	100%

התפלגות לפי גיל

גיל הפונים	כמות
מתחת לגיל 12	2.1%
12-14	16.4%
14-16	37.9%
16-18	39.2%
18 ומעלה	4.4%

נושאי פניות עיקריים

נושאי פניה	כמות
פניות בנושא מסגרות לימודיות	20.2%
פניות בנושא אהבה ומיניות	15.2%
פניות בנושא עבריינות ושימוש בחומרים ממכרים	12.7%
פניות בנושא פנאי והתנדבות	13%
פניות בנושא בית ומשפחה	10.4%

מרכזי "הפוך על הפוך"

בני נוער רבים מתקשים להתמודד עם משימות גיל ההתבגרות ונקלעים למצבי משבר. העדר מענה לבעיות עשוי לגרום לתופעות כגון: אלימות, התנהגות עבריינית, שימוש בסמים והדרדרות לשוליים.

מרכזי "הפוך על הפוך" של עלם מעוצבים כבתי קפה לבני נוער ומאפשרים שיח "בגובה העיניים" של מתבגרים עם אנשי מקצוע ומתנדבים, וכן מפגשים חברתיים. הפעילות כוללת שיחות פרטניות, פעילות קבוצתית והשתתפות בסדנאות בנושאים המעסיקים את בני הנוער. הצוות המקצועי פועל בקשרי עבודה הדוקים עם השירותים השונים ברשות המקומית לצורך היועצות והפניית בני נוער להמשך ליווי וטיפול.

במהלך שנת 2011 התקיימו במרכזים, במסגרת עבודת יישוג ובפרייקטים שונים במהלך הקיץ כ - 62,200 התערבויות עבור 5,590 בני נוער, מתוכם כ - 1,994 בני נוער עימם עלם נפגשה לראשונה.

פריסה ארצית

הפעילות ב"הפוך על הפוך" החלה בשנת 1999. כיום ישנם 14 מרכזים ברחבי הארץ: בקריית שמונה, צפת, נצרת עילית, עכו, קריית ים, כפר סבא, נתניה, חולון, אשדוד, שדרות, קריית גת, באר שבע ובמועצות האזוריות שפיר, לכיש ואבו-בסמה שבפזורה הבדואית.

כוח אדם

מרכזי "הפוך על הפוך" כוללים כ - 72 עובדים בשכר, 312 מתנדבים בוגרים ו - 406 בני נוער מתנדבים.

שעות פעילות

המרכזים פתוחים חמישה ימים בשבוע, בשעות אחר הצהריים והערב וכן במהלך החופשות מבתי הספר.

פילוח ומאפייני קהל היעד

התפלגות לפי מין

קהל יעד	כמות
בנים	61.7%
בנות	38%
טרנסג'נדריות	0.3%
סה"כ	100%

הישגים מרכזיים בשנת 2011

• **הקמת מרכז ראשון בפזורה הבדואית** - הפוך אבו בסמה - בתחילת הקיץ החל לפעול מרכז "הפוך על הפוך" בכפר קצר א-סר אשר בפזורה הבדואית, בשיתוף התכנית הלאומית לילדים ונוער בסיכון ומועצה איזורית אבו בסמה. הקמת הפרויקט נעשתה בכוחות משולבים עם אנשי הקהילה המקומית, תוך רגישות והתאמה לצרכים הייחודיים של החברה הבדואית.

• **העברת פרויקט "הפוך על החוף" לידי המדינה** - לאחר 5 שנים בהם סיפקו מרכזי "הפוך על הפוך" מענים מקיפים לבני נוער בתקופת הקיץ, לקחה השנה המדינה, במסגרת "התכנית הלאומית לילדים ונוער בסיכון", את האחריות המלאה על הפעילות באמצעות המועצות המקומיות. מדובר במהלך חשוב ומשמעותי בו זיהתה עלם צורך מהותי למציאת פתרונות עבור בני נוער בתקופת הקיץ, פותח מענה ייחודי ובאמצעות יצירת מודעות ציבורית, הנושא עבר לטיפול הגורמים הממשלתיים.

• **התמקצעות בעבודה רגישת מגדר ומיניות** - לאחר כשלוש שנים בהם הוביל ופיתח התחום מענים ייחודיים לנערות (מרחבי נערות, קבוצות וסדנאות ייחודיות), זוהה השנה הצורך במתן מענה ייחודי גם לנערים ובחלק מהמרכזים החלו לפעול מרחבים וקבוצות נפרדות לנערים. מעבר למענים ממוקדי מגדר, נושא המיניות על גווניה הפך השנה לנושא מהותי בשיח עם בני הנוער במרכזים. במטרה להעניק לצוותים בשטח את הכלים להתמודד עם שאלות בנושאי מיניות ומגדר, התמקדו חלק מימי המנהלים וההכשרות לעובדים בנושאים אלו והורגש שהדיאלוג המקצועי והעבודה עם הנוער סביב תכנים אלו, עלתה מדרגה.

• **פיתוח תחום התנדבות נוער** - במהלך השנה האחרונה נעשו מאמצים ליצירת שותפויות ארציות ופיתוח מודלים נוספים של התנדבות נוער בסיכון, מחוץ למרכזים. במסגרת מיזם משותף עם האגף לקידום נוער במשרד החינוך יושמו במהלך השנה תכניות להתנדבות נוער, עם למעלה מ-160 נערים ונערות המטופלים ביחידות לקידום נוער. בנוסף, התקיימו פיילוטים שכללו התנדבות בפרויקטים שונים בעלם - במגדלורים, בניידות הידידות וב"עצמאי בשטח".

הפניות לגורמי טיפול ושירותים חיצוניים

מספר הפניות	שירות
73	שירותי חינוך (בתי ספר ופנימיות)
57	קידום נוער
104	שירותי רווחה (עו"סים, פקידי סעד ובית חם)
12	סמים (אל-סם וכפר גמילה)
46	שירותי בריאות
33	צבא
21	בריאות הנפש
19	שירות מבחן ומשטרה
215	פרויקטים אחרים של עלם
580	סה"כ

מגמות ותופעות חדשות שאובחנו השנה

• **עבודה עם כל הרצף הסיכוני:** השנה התברר עד כמה חשובה העבודה עם בני הנוער על כל רצף הסיכון, החל מנוער הנמצא במסגרת לימודית, אליו מגיעים הצוותים בעבודות היישוג השונות בבתי הספר, דרך הנוער המגיע אל המרכזים אחר הצהריים, על מנת ליצור קשר ולהתייעץ עם מבוגר משמעותי ומיטיב בבעיות השונות והמגוונות של גיל ההתבגרות ועד נוער במצבי מצוקה וניתוק קשים. השנה פנו למרכזים יותר ויותר בני נוער, המעורבים במצבי סיכון חמורים כגון שימוש קבוע בסמים, עבריינות, דרות רחוב וזנות. עבודת המניעה עם בני הנוער הנמצאים בסיכון, לבל ידרדרו למצבי ניתוק ומצוקה קשים יותר, לצד עבודת האיתור, יצירת הקשר הבלתי פורמאלי וההפנייה לגורמי הטיפול של הנוער המנותק, הינם פן ייחודי ומשמעותי בעבודתו של "הפוך על הפוך".

• **עליה במספר הפונים מעל גיל 18:** במהלך השנה התקבלו יותר פניות של צעירים מעל גיל 18 הפונים אל המרכזים בבקשת סיוע (4.4% מכלל הפניות ב - 2011 לעומת 1.5% אחוז ב - 2010). הנתון מעיד על יותר בני נוער צעירים מעל גיל 18 הנמצאים ללא מסגרת חינוכית, צבאית או תעסוקתית ופחות מענים לפלח אוכלוסייה זו הקיימים בקהילה.

• **אלימות מינית וניצול מיני:** השנה המשיך לעלות העיסוק בנושא יחסים בין המינים, אלימות מינית וניצול מיני בשיח בתוך המרכזים. ישנה עליה בכמות הדיווחים של בני נוער על השתתפות באירועים של ניצול מיני הן כקורבנות והן כתוקפים.

שותפויות מוסדיות

משרד הקליטה והעלייה, משרד החינוך, משרד הבריאות, משרד הרווחה, התכנית הלאומית לילדים ונוער בסיכון, עיר ללא אלימות, הרשות הלאומית למלחמה בסמים ואלכוהול, ג'וינט ישראל - עמ"ן, ביטוח לאומי - הקרן לילדים ונוער בסיכון, מפעל הפיס והרשויות המקומיות קריית שמונה, מ.א. גליל עליון, מ.א. מבואות חרמון, צפת, עכו, קריית ים, נצרת עילית, כפר סבא, נתניה, תל אביב, חולון, אשדוד, קריית גת, שדרות, מ.א. לכיש, מ.א.שפיר, באר שבע, מ.א. אבו בסמה.

תורמים

הסוכנות היהודית - שותפות 2000, קרן גלנקור, קרן בוקסנבאום נטע, הפדרציה היהודית של סן פרנסיסקו, פדרציית שיקגו, פדרציית דטרויט, פדרציית דאלאס, מגבית קנדה, קרן משפחת ביסן, קרן קורליטו, קרן נעמי, I.D.B., קרן רש"י, בנק הפועלים, נגב קרמיקה.

שותפויות מקצועיות - טיפוליות

משרד הרווחה, משרד החינוך, משרד הקליטה ועלייה, הרשות הלאומית למלחמה בסמים ואלכוהול והתכנית הלאומית לילדים ונוער בסיכון, חברת יוניליוור ישראל בע"מ.

• **פיתוח קשרים עם המגזר העסקי** - זוהי השנה השנייה בה מתקיים שיתוף הפעולה האסטרטגי עם חברת יוניליוור ישראל. במהלך השנה התמקד שיתוף הפעולה בבניית מודל משולב של התנדבות עובדים עם תרומה מקצועית ומשאבית, במסגרתה מתנדבים עובדי יוניליוור במרכזי הפוך וביחד עם בני הנוער יוזמים פעילויות ואירועים לטובת גורם שלישי בקהילה. בנוסף הופעלה השנה, בעזרת היכולות הידע המקצועי של יוניליוור, תכנית ארצית בנושא דימוי עצמי, "בעד עצמי", שכללה סדנאות וקבוצות תהליכיות בהן לקחו חלק קרוב ל- 400 בני נוער.

• **הקמת פורום מתנדבים ארצי**: מתוך ראיית כוחם של המתנדבים כאלו העושים את מירב העבודה עם בני הנוער במרכזים ומתוך רצון לשמוע את קולם ולהפוך אותם לשותפים מובילים בעיצוב פני התחום, הוקם השנה פורום מתנדבים ארצי בו לוקחים חלק נציגי מתנדבים מהמרכזים השונים ברחבי הארץ. הפורום נפגש וחושב, מעלה דילמות מעבודת המתנדבים בשטח ומייצר רעיונות ואלטרנטיבות לשיפור עבודת התחום בכל הקשור להתנדבות.

יעדים ותוכניות פיתוח לשנת 2012

• **פיתוח עבודה עם אוכלוסיות חדשות ומגזרים חדשים**: בהמשך לעבודה שנעשתה עד כה בפזורה הבדואית ועם החברה הערבית בעכו, וברוח המצפן הארגוני השם לו כמטרה להגביר את העבודה עם בני מיעוטים, יש כוונה להרחיב השנה את העבודה עם אוכלוסיות אלו. בפזורה הבדואית מתגבש מודל הפעלה ייחודי רגיש תרבות, כאשר מרכז נוסף בפזורה עתיד להיפתח במהלך השנה. בנוסף, שם התחום למטרה ללמוד ולהכיר את הנעשה בתחום הנוער בחברה החרדית. בכדי לאפשר תחילת פעילות עם המגזר החרדי, יועמקו שיתופי הפעולה עם גורמים במגזר.

• **חיזוק התשתיות המקצועיות של התחום**: קיום הכנס השנתי של עלם בהובלה של התחום, קיום יום עיון נוסף המעלה למודעות תופעות איתם מתמודד התחום.

• **פיתוח תחום התנדבות נוער בעלם ומחוצה לה**: לאחר סיום כתיבת עקרונות העבודה של התנדבות נוער ככלי טיפולי וביסוסם בתוך מרכזי הפוך על הפוך, יגובשו מודלים שונים של התנדבות נוער בפרויקטים נוספים בעלם ועם אוכלוסיות שונות.

• **הגברת ההטרוגניות במערך ההתנדבות במרכזים**: שיפור יחס המתנדבים מן הקהילה לעומת סטודנטים ומלגאים במערך ההתנדבות במרכזים, בדגש על הפריפריה.

ממשקי התמיכה שמציע האתר

- **מענה אחד על אחד** - צ'אט המאויש דרך קבע ע"י אנשי מקצוע מתנדבים, אשר עברו הכשרה ייחודית לתמיכה במתבגרים באינטרנט. בצ'אט משוחחים ב"חדרי שיחה פרטיים", למטרת ייעוץ חד פעמי או מתמשך.
- **Teenet** - בממשק זה ניתנים מידע, ייעוץ ותמיכה נפשית בהיבט הבין תרבותי וכן מענה בשפה הקירילית עבור בני נוער עולים מברית המועצות. ממשק זה הינו פרי יוזמה ושת"פ בין עמותת עלם והאגף לשרותי הרווחה במשרד הקליטה.
- **מענה בדואר אלקטרוני** - צוות מקצועי משיב לפונים אליו באמצעות הדואר האלקטרוני.
- **תמיכה קבוצתית** - פורום תמיכה בו צוות מתנדב משולב של מבוגרים ובני נוער עונים לשאלותיהם של בני נוער הגולשים בפורום. הפורום מאפשר גם לגולשים באתר לייעץ לחבריהם ובדרך זו מעצים אותם.
- **אירוחים** - אירוח בפורום של אנשי מקצוע, עובדים בפרויקטים השונים של עלם.

מאפייני קהל היעד

מתבגרים וצעירים בגילאי 12-21 מרחבי הארץ אשר מגלים קושי סביב גיל ההתבגרות ובכלל - על כל רצף ההתערבות.

התפלגות לפי גיל

גיל הפונים	כמות
12-14	14%
14-16	33%
16-18	36%
מעל גיל 18	17%

טווח הגילאים של קהל היעד בפרויקט: 12-21. גיל ממוצע - 15.5.

התפלגות לפי מין

בנים	41%
בנות	59%

Yelem - פורטל המידע, הייעוץ והתמיכה הנפשית באינטרנט.

רבות מהאינטראקציות הבינאישיות כיום מתקיימות באינטרנט. בני נוער מבילים שעות רבות מול המחשב ומקיימים בו עולמות תוכן שיש בהם הנאה, יחסים חברתיים, למידה וחיקוי של אופנות והתנהגויות רצויות, רכישת ידע ואף פורקן לדחפים של תוקפנות ואלימות.

בשנת 2004 הקימה עלם את פורטל Yelem המספק מידע, ייעוץ ותמיכה נפשית למתבגרים (בגילאי 12-21) כשהיא קוראת את הצרכים המשתנים, את ההתפתחות הטכנולוגית ואת השינויים המבניים ברמת הקהילה, המשפחה והפרט. אחד מעקרונותיה של עמותת עלם הוא להיות היכן שהמתבגרים נמצאים ולהעמיד לרשותם את האפשרות לקיים קשר עם מבוגר משמעותי ומטיב, במסע המורכב של גיל ההתבגרות אותו הם עוברים. בני נוער רבים הזקוקים לייעוץ, להכוונה, למידע ואף לטיפול, מעדיפים להימנע מהצורך להיחשף אישית ופונים דווקא לרשת האינטרנט לקבלת סיוע ותמיכה באופן אנונימי ובלתי מתייג.

אתר Yelem מאפשר לבני נוער מכל רחבי הארץ, לקבל מידע, סיוע וייעוץ זמינים, איכותיים ואמינים - תוך שמירה על אנונימיות. האתר מאפשר קבלת ייעוץ באופן אישי או קבוצתי, מספק מידע בכל הנושאים הרלוונטיים והמעניינים בני נוער, ומשמש במה לכתיבה ויצירה מקורית של בני נוער, כמקור להעצמה אישית.

במהלך שנת 2011, כ- 9,000 משתמשים ייחודיים נכנסו לאתר מדי חודש. כ- 4,240 נערים ונערות קיבלו מענה באמצעות חדרי הייעוץ הוירטואליים (צ'אט), בפורום או בפנייה לדואר האלקטרוני.

בפורטל פועלים עשרות מתנדבים מתחומי העבודה הסוציאלית, הפסיכולוגיה, הקרימינולוגיה והייעוץ החינוכי, המייצרים התערבויות תומכות, בכלל זה התערבויות בשעת משבר, מטים אוזן קשבת, מאפשרים ונטילציה (אוורור רגשי), מעניקים ייעוץ בגובה העיניים ובאורח לא שיפוטי ומפנים למארג שירותי נוער קיימים. מספר המתנדבים הבוגרים שפעלו בפורטל בשנת 2011 הוא 52.

www.yelem.org.il

הדוא"ל - פתוח 24 שעות - מתן מענה עד 48 שעות מרגע הפניה.

הצ'ט - פתוח 5 ימים בשבוע בין השעות 19:00-24:00.

הפורום הקבוצתי - פתוח כל ימות השבוע.

השתתפות בצוות חשיבה בראשות אשלים במטרה להשפיע על קובעי מדיניות בתחום יצירת מענים נוספים עבור מתבגרים בסיכון ברשת. במקביל, כתיבת תוכנית למתן הדרכת הורים באמצעות חדרי ייעוץ אינטרנטיים.

בניית מודל אבחוני תלוי תרבות במערך הייעוץ והתמיכה הנפשית, באמצעות חדרי ייעוץ וירטואליים. כמו כן, בניית מערך הדרכה המורכב מאנשי מקצוע מתנדבים וותיקים בפרויקט המלווים את המשתתפים בקורסי היסוד עד לכניסתם למערך הקבוע.

שותפים ותורמים

המשרד לקליטת עליה, משרד הבריאות, קרן בוניטה, I&M Creative, Webbit Interactive, Live Person, נענע, עדי שטמפר - קופירייטר, פתרונות עסקיים, מאקו - קשת, קרן נעמי.

התפלגות לפי נושאי פניות / מצוקות אישיות

פירוט	אחוז
פונים בנושא דיכאון וחרדה	22%
פונים בנושא מיניות, זוגיות ויחסים חברתיים	18%
ביטויי אובדנות	16%
פונים בנושא התעללות ותקיפה מינית	11%
פונים בנושא יחסים עם הורים	10%
פונים בנושא מגדר וזהות	8%
צבא וגיוס	7%
פונים בנושא חולי (פיזי / נפשי)	5%
פונים בנושא שימוש בחומרים פסיכואקטיביים	3%

הפניות לגורמי טיפול

שירות	מספר הפניות
הפוך על הפוך	42
בית אמיתי	15
דיווחים (משטרה)	16
דיווחים (פקידת סעד)	8
רווחה (יחידה לנערה, נוער)	33

הישגים מרכזיים בשנת 2011

בשנה זו החל מחקר במסגרת עבודת דוקטורט (מלגת עלם) בביה"ס לעבודה סוציאלית שבאוניברסיטת ת"א המתחקה אחרי אופני הסיוע, מוקדי הפנייה ותמות טיפוליות נוספות ב - Yelem. בנוסף, נכתב מאמר הסוקר את שימושי השפה במרחב הקבוצתי תמיכתי ברשת, השפה הכתובה כביטוי לאינטימיות, ביטוי המצב הרגשי, הזדקקות למקורות תמיכה ועוד.

פרסום ממצאי מחקרה של עינב בן חור, הרכות המקצועית של ממשק הצ'ט, במסגרת אוניברסיטת בר אילן אודות נפגעות תקיפה מינית ברשת. מהמחקר עולה כי גיל דיווח הפגיעה המינית שנעשית בקטנים ברשת נמוך משמעותית מגילוי מחוצה לו. עוד נמצאו נתונים מעניינים על אופי הפגיעה, מידת קרבתו של התוקף/ת לנפגע/ת, וכו'.

מיצוב ופרסום הפורטל באמצעות קמפיינים אינטראקטיביים משמעותיים באתרי האינטרנט המובילים וברשתות החברתיות.

אירוח עובדות סוציאליות מ"בית אמיתי" בפורום Yelem, במסגרת האירוח התקיים שיוח בן שעתיים עם הגולשות. בנוסף תארו השנה בפורום אנשי מקצוע מפרויקט "ערים בלילה", הנותן מענה למתבגרים וצעירים המנוצלים מינית - מסחרית.

פריסה ארצית

בת-ים (3 מגדלורים ותוכנית אנג'ל), חולון (מגדלור), טבריה (מגדלור), ירושלים (2 מרכזים הוליסטיים לנוער עולה), עכו (מגדלור), פתח תקווה (מגדלור ותוכנית אנג'ל), קריית מלאכי (מגדלור ותוכנית אנג'ל) ורחובות (מגדלור ותוכנית אנג'ל), בית שמש (מגדלור), חדרה (3 מרכזים הוליסטיים לנוער עולה). 2 מרכזי מגדלור נוספים מצויים בשלבי פיתוח מתקדמים (יש מבנה קבע, כעת בתהליכי גיוס צוות עובדים) – בית שמש ולוד.

כוח אדם

עובדים: בתוכניות הרב-תרבותיות מועסקים כ- 44 עובדים בשכר. 23 מהם עובדי עלם ו- 21 מהם מועסקים על ידי הרשויות המקומיות. במטה התחום הרב-תרבותי מועסקים 2 עובדים. בנוסף, הועסקו במהלך השנה מדריכים ומנחים מקצועיים בתחומים כמו מוזיקה, תיאטרון, ספורט. **מתנדבים:** בתחום פעילים כ- 350 מתנדבים, הכוללים סטודנטים מלגאים, מבוגרים, חיילים, צעירים בשנת שירות ועוד, וכן בני נוער מתנדבים רבים.

פילוח ומאפייני קהל היעד

במהלך שנת 2011 טופלו כ- 3,746 בני נוער במסגרת מרכזי המגדלור וכ- 1,156 בני נוער במסגרת תוכנית אנג'ל. בסך הכול, כ- 4,902 בני נוער קיבלו מענה בתוכניות התחום הרב-תרבותי. בנוסף קיבלו מענה (במקביל לבני הנוער) 190 משפחות של בני נוער הנמצאים במרכזי מגדלורים ועוד כ- 117 הורים ומשפחות המשתתפות בתוכניות אנג'ל.

התפלגות לפי מין

74%	בנים
26%	בנות

התפלגות לפי מוצא (במגדלורים)

כמות	מוצא
17%	יוצאי אתיופיה
42%	יוצאי ברה"מ לשעבר
36%	וותיקים
5%	החברה הערבית

החברה הישראלית מאופיינת בשונות תרבותית רבה ובקליטת עלייה מאסיבית. בני הנוער בני התרבויות השונות נתקלים בקשיים רבים החורגים מהקשיים הנורמטיביים של מתבגרים ותיקים, ופעמים רבות מוצאים עצמם ללא מענה מתאים למצוקותיהם. בשל מגוון התרבויות הוותיקות והחדשות בישראל, בשל הקשיים הרבים שבהם נתקלים בני הנוער מן התרבויות השונות, ולאור הצורך בהתייחסות טיפולית רגישת מוצא ותרבות, פיתחה עלם את תחום ההתערבות הרב-תרבותי.

ההטרוגניות הרבה של אוכלוסיית היעד מחייבת את עלם לפתח מענים ייחודיים לקבוצות השונות: ילדי עולים וילידי הארץ, ערבים, דתיים, חרדים ועוד. וכמובן, שגם בתוך הקבוצות התרבותיות יש צורך בפיתוח מענים שונים לנערים ולנערות, לבני הגילאים השונים, ולבני הנוער על פי מיקום ברצף הסיכון. צורכי בני הנוער דינאמיים ומשתנים בהתאם למצב החברתי, הכלכלי והביטחוני של החברה בכללותה, וכן למצב האישי, החברתי והתרבותי של כל נער ונערה. ההתאמה הנדרשת היא פעמים רבות פרטנית, דבר המצריך גמישות מרבית ויכולת התאמה של גישות טיפוליות העומדות לרשות בעלי המקצוע.

היבט מרכזי המאפיין את בני הנוער העולים הוא אי ביטוי הרגשות באופן וורבלי, אלא באמצעות פעולות והתנהגות. על כן מרכיב חשוב בפעילות התחום הרב תרבותי הוא השימוש בפעילות פנאי ככלי טיפולי לא מילולי. מטרת פעילויות הפנאי המוצעות במרכזים היא להקנות לבני נוער "שפה" לא וורבלית לביטוי רגשי. מטרה נוספת היא להוות אמצעי לתיעול כוחות שליליים או הרסניים לאנרגיה יצירתית ובונה. כך, שירותי הפנאי המוצעים במרכזי "מגדלור", בתוכנית אנג'ל ובמרכזים ההוליסטיים מהווים כלי טיפולי חדשני ויעיל בעבודה עם בני נוער מקבוצות תרבותיות שונות. הטיפול באמצעות הפנאי כולל פעילויות פנאי וסדנאות בעולמות התוכן של בני הנוער. כל הפעילויות נבנות בעקבות אבחון הצרכים ומיפוי המאפיינים המיוחדים של בני הנוער במרכז.

היבט נוסף המאפיין את הפעילות הוא עבודה מובנית בתוך שכונות המגורים, המגייסת להתנדבות ולמתן רשת תמיכה את ההורים, האחים והקהילות המקומיות בכלל. התוכניות, המותאמות לעבודה בין-דורית, משפיעות כך לא רק על בני הנוער אלא על בני משפחותיהם ועל הקהילה כולה ובכך תורמות לקידום שינוי הוליסטי ולהעצמת האחריות והמחויבות המקומית, הקהילתית והרשותית.

מגדלור עכו: עיריית עכו, הסוכנות היהודית, הקרן לידידות, המשרד לקליטת עליה, פרויקט אס"א ו"עיר ללא אלימות".

מגדלור טבריה: עיריית טבריה, משרד הקליטה והתוכנית הלאומית לילדים ונוער בסיכון, עמותת להב.

מגדלור "מיקס": עיריית חולון, המשרד לקליטת עליה, אל-סם, הרשות למלחמה בסמים, שירות המבחן לנוער, רשת קהילה ופנאי (בית העולה) והבנק הבינלאומי.

תוכנית אנג'ל – לחינוך הנוער והמשפחה בקהילה

ארגון Guardian Angels טוני ולינדה בלום, עיריית רחובות, ועד שכונת קרית משה, קרן FY, עמותת "אל הלב", מוקד קליטה ומגדל חברה לביטוח.

תוכניות הוליסטיות לנוער עולה

עיריית ירושלים. עיריית חדרה, עיריית חדרה, היחידה לקידום נוער, המשרד לקליטת העלייה, התוכנית הלאומית לילדים ונוער בסיכון – דו"ח שמיד, משרד הרווחה והשירותים החברתיים, המינהל הקהילתי נווה יעקב, המנהל הקהילתי פסגת זאב, האיגוד הירושלמי למלחמה בסמים, קרן FY, קרן גנדל אוסטרליה, המרכז ללימודי אלימות בישראל SOS, מוקד קליטה, התוכנית למניעת משירה ומנח"י.

שלושה מרכזים הוליסטיים: עיריית חדרה, המשרד לקליטת עליה, התוכנית הלאומית לילדים ונוער בסיכון, עמותת על"ה.

התפלגות לפי גיל (במגדלורים)	
גיל הפונים	כמות
עד גיל 12	11.5%
12-14	35.3%
14-16	29.7%
16-18	17.9%
18-22	5.6%

שותפים ותורמים

מרכזי מגדלור

שלושה מרכזי מגדלור בבת ים (מרכזי "אילת" ונגבה): עיריית בת-ים והחברה לתרבות פנאי וספורט, שיקום שכונות, קרן רש"י, המשרד לקליטת העלייה, מגדל חברה לביטוח וקרן FY.

מגדלור "פינת הנוער", קרית משה, רחובות: עיריית רחובות, פדרציית טורונטו, מגדל חברה לביטוח, נציגות הקהילה המקומית, משרד לקליטת עליה, משרד הבריאות, שיקום שכונות, קרן FY, בני עקיבא, השומר הצעיר, מוקד קליטה, מתנ"ס קריית משה, הרשות למלחמה בסמים, נתי"ב-קידום נוער, שיטור קהילתי וחברת אלאופ, עמותת להב.

מגדלור "עציון" קריית מלאכי: עיריית קרית מלאכי, המשרד לקליטת העלייה, ג'וינט אשלים-מוטב יחדיו, מוקד קליטה, מגדל חברה לביטוח, קרן קלור והתוכנית הלאומית לילדים ונוער בסיכון.

מגדלור "גן יהונתן" בפתח תקווה: עיריית פתח תקווה, תנועת השומר הצעיר, מגדל חברה לביטוח, הרשות למלחמה בסמים, אל-סם וחברת תדיראן-טלקום, קבוצת שטראוס.

יעדים ותוכניות פיתוח לשנת 2012

- פיתוח פעילות במגזרים הייחודיים (נוער ערבי ונוער דתי), ומתן ליווי מקצועי לתוכניות הקיימות במגזרים אלה בכל התחומים בעלם.
- המשך הרחבת העבודה בתחום הנערות ובתחום קצה במגדלורים ובמרכזים ההוליסטיים, בשיתוף עם תחום נערות וקצה.
- פיתוח מענים ייחודיים ל"ילדי עולים", אוכלוסייה המתמודדת עם בעיה תרבותית עמוקה המצריכה מענה ייחודי והתייחסות בין-דורית.
- הגברת האחריות של הרשויות המקומיות לתוכניות השונות.
- הקמה, פיתוח וחיזוק של המגדלורים החדשים בערים בית שמש, חדרה, טבריה ולוד.
- הרחבת והעמקת ההתנדבות בתחום הרב-תרבותי.
- הרחבת הפעילות הלא-ורבלית ככלי טיפולי לנוער רב-תרבותי.
- עריכת הכשרות והדרכות בנושא עבודה רגישת תרבות בכלל תוכניות עלם, בשיתוף עם מחלקת הדרכה וניהול ידע. כמו כן, עריכת הכשרות והדרכות לעובדים ולמתנדבי התחום הרב-תרבותי.
- מעקב אחר הצלחות התחום הרב-תרבותי לאורך זמן – ביצוע מעקב אחרי בוגרי התחום, איתור ומיפוי בוגרי התוכניות, חיזוק הקשר עם הבוגרים ועידוד התנדבות של בוגרים בתחום.

הישגים מרכזיים בשנת 2011

הרחבת והעמקת פעילות במגדלורים

- **בית שמש:** פיתוח וביסוס מרכז מגדלור במודל הוליסטי לנוער עולה ולנוער דתי בעיר. הפעילות זכתה למימון עירוני מלא, להתגייסות של השירותים החברתיים העירוניים ואף להקצאת מבנה ייעודי למרכז. המגדלור מתאפיין בשיתופי פעולה מדהימים עם הרשות ועם עמותות מקומיות וישמש כדוגמה לפעילות עם האוכלוסייה הדתית בכלל.
- **חדרה:** הרחבה משמעותית של הפעילות הרב-תרבותית בעיר. התבססות מגדלור מרכזי ושלוש שלוחות וייצוב מודל הפעילות. המרכזים החלו כפעילות לנוער עולה אך נותנים כיום מענים לכלל בני הנוער בעיר.
- **בת-ים:** כחלק מפעילות מגדלור "נגבה" בעיר, פיתוח מרכז קהילתי שכונתי הנותן מענה לנערים בגיל טרום התבגרות – "נגבה צעירה". חיזוק הקשרים בין המגדלורים בעיר לבין השכונות ועריכת פעילויות לכל תושבי השכונה. השתתפות פעילה של בני הנוער בפעילויות נוער כלל-עירוניות. בנוסף נערך בעיר פרויקט בין-דורי שחיבר בין צעירים במגדלור לבין מרכז לקשישים וכלל פעילות משותפת: תיאטרון, יצירת ספר מתכונים ועוד.
- **עכו:** התחזקות המגדלור והעמקת העבודה בתוך הקהילה. הפסקה של מקרי אלימות קשה וצמצום משמעותי של אלימות בכלל. עלייה במעורבות הקהילה המקומית ובמעורבות אנשי עסקים מקומיים בפעילות, וכן נכונות של העירייה להרחיב את המגדלור. עבודה בין-דורית (עם הורים, מחד, ועם ילדים קטנים, מאידך). הפעילות בעכו משמשת כמודל לבניית פעילויות באוכלוסייה הערבית.

הישגים של בני נוער בפעילות תרבות וספורט

- **בת-ים:** פתיחת קבוצות כדורגל וכדורסל, והיענות גבוהה מצד בני הנוער.
- **חולון:** הרחבה והתמקצעות של הפעילות במגדלור והגדלת המשאבים העירוניים המושקעים בפרויקט.
- **רחובות:** גיבוש מודל פעולה מוצלח במגדלור – שיתוף פעולה מתמשך בין משרד הרווחה, משרד החינוך, הרשות המקומית, התושבים המקומיים ועלם.
- **קריית מלאכי:** המשך הצלחות בקנה מידה ארצי של קבוצת האתלטיקה של מגדלור קריית מלאכי. הקבוצה הפכה לסמל עירוני מוכר, והמגדלור כולו הפך לאבן שואבת בעיר. הצלחת הקבוצה היא הוכחת הצלחת הפעילות הבלתי-ורבלית שמקדם התחום הרב-תרבותי בעלם – בפעילויות ספורט, תרבות ואמנות.

שימור עובדים ופיתוח קריירה בתחום

- בתחום הרב-תרבותי ניתן לראות מגמה מתמשכת של התמקצעות העובדים והמתנדבים:
- מעבר מהתנדבות לעבודה בעלם (9 עובדים).
- מעבר מהתמחות כסטודנטים לעבודה בעמותה (3 עובדים).
- מעבר מעבודה בתפקידים שונים בתחום לתפקידי ניהול בתחום (9 עובדים).
- מעבר מן השטח לתפקידי מטה (3 עובדים).

"כשכולם הולכים לישון ומכבים את האורות, עובדי הרחוב יוצאים החוצה לאתר את אותם בני נוער שמסתובבים בחוץ, ברחובות. נערים ונערות שביתם אינו מבצרם אלא מקום כאבם, שמוצאים את המפלט בשוטטות. בני נוער שאיבדו את האמון בעולם המבוגרים והקשר בינם לבין החברה הנורמטיבית והמתפקדת הינו מקרי לחלוטין, אך משוועים למבוגרים משמעותיים בחייהם שיראו אותם, יקשיבו להם, יתנו להם מקום ולא יפחדו. לא יפחדו מהתדמית שלהם, הקשוחה, הכעוסה, שלעיתים מפחידה את המבוגרים, אך בעיקר מפחידה אותם עצמם. לא יפחדו מלשמוע ולראות את המצוקות איתן הם מתמודדים. תחושות ניכור וכישלון, ניתוק מהבית ומבית הספר, שימוש מוגבר באלכוהול, סמים והימורים, הפקרות מינית ואלימות כאמצעי ביטוי באין אמצעי אחר זמין להגיד 'אני צריך עזרה'."

ניידות הידידות של עלם מספקות מענים בשטח לאלפי בני נוער וצעירים המשוטטים בשכונות, בכירות, כגנים ציבוריים, במרכזי בילוי ומקומות מסתור. רבים מאותם נערים ונערות נשרו ממסגרות חינוכיות או טיפוליות והרחוב מהווה עבורם מקום להפגת השעמום. מדובר בבני נוער הסובלים מהזנחה סביבתית, חברתית ונפשית ועלולים להידרדר לשימוש בסמים ואלכוהול, פעילות עבריינית, הפקרות מינית ואלימות. צוותי הניידות המורכבים מאנשי מקצוע ומתנדבים, פוגשים את הנערים במוקדי השוטטות בשעות הלילה ומהווים עבורם כתובת ומענה כמבוגרים משמעותיים. אנשי הצוות יוצרים קשר עם בני הנוער במטרה להנגיש את השירותים וגורמי הטיפול המתאימים ולסייע להם לשוב למסלול חיים במסגרות נורמטיביות. בנוסף לתמיכה וייעוץ בגובה העיניים, מספק צוות הניידת מענה לצרכים הבסיסיים של בני הנוער, כמו טיפול רפואי או ליווי בהליכים פליליים ומבצע חלוקה של אמצעי מניעה, דפי מידע, מזון, שתייה חמה, ביגוד ושמיכות בחורף.

פילוח ומאפייני קהל היעד

במהלך השנה, כ - 4739 בני נוער קיבלו שרות מהניידות ברחבי הארץ.

התפלגות לפי מין	
קהל יעד	כמות
בנים	68.2%
בנות	30%
טרנסג'נדריות	1.8%
סה"כ	4739

התפלגות לפי מוצא	
קהל יעד	כמות
וותיקים	54.2%
החברה הערבית	6.2%
יוצאי אתיופיה	12.1%
יוצאי ברה"מ לשעבר	22%
אחר	5.3%
סה"כ	4739

הקרן לידידות בראשות הרב אקשטיין ממשיכה לתמוך בתחום עבודת הרחוב לאור ההצלחות לאורך השנים. הקרן מסייעת בהפעלת ניידות הידידות המשמשות כתובת חיונית לנוער מנותק.

פריסה ארצית

בעמותה פועלות כיום 14 ניידות ב - 20 ערים ורשויות מקומיות: עכו, חיפה, נתניה, רעננה, הרצליה, כפר-סבא, הוד השרון, תל-אביב, יפן, ירושלים, בת-ים, חולון, רמלה, לוד, חבל מודיעין, אשדוד, אופקים, שדרות, אילת ובית שמש - שהחלה פעילות בדצמבר 2011.

ניידות הידידות פועלות בין השעות 20:00 ל - 02:00 לפנות בוקר. צוותי הניידת כוללים 49 עובדים וכ - 230 מתנדבים בגורים.

הגדרת קהל היעד

בני נוער וצעירים בין הגילאים 12-26, המשוטטים ברחובות, מהווים את אוכלוסיית היעד של תחום עבודת הרחוב בעלם. צוותי הניידות יוצאים לרחוב ופוגשים בבני נוער אלו, כל אחד וסיפורו האישי, לצד הסכנות שמייצר הרחוב: ייאוש, בלבול, התמכרויות, מעורבות בזנות ואובדן דרך.

שירות כוונות

מטה תחום עבודת רחוב מפעיל שירות כוונות לרכזי הערב העובדים ברחוב בכל לילות השבוע בהם מתקיימת פעילות. מטרת הכוונות היא מתן ייעוץ וסיוע לעובד בשטח סביב דילמות מקצועיות המתעוררות במהלך הלילה. עיקר הפניות לשירות הכוונות הן על פי רוב בנוגע לנושאים הקשורים לחובת דיווח. בנוסף, השנה בוצע מספר לא מבוטל של פניות הנוגע לאירועים אלימים שהתרחשו בזמן פעילות הניידות, כאשר חלקם אף הופנו כלפי הצוותים המקצועיים.

במהלך השנה התקבלו 50 פניות מרכזי הערב לקו הכוונות.

מגמות ותופעות חדשות שאובחנו השנה

- **שימוש גובר ברשתות חברתיות באינטרנט** - מגמת השימוש ברשתות חברתיות (בעיקר פייסבוק) עלתה והתעצמה בשנת 2011. התעצמות הזמינות, דרך מכשירי הסלולר, לאתרים החברתיים השונים העלתה באופן ניכר את החשיפה לרשתות החברתיות. תופעה זו הציפה שתי דילמות מרכזיות: הראשונה היא דילמה מקצועית הנוגעת לשמירת הגבולות בין אנשי הצוות לבין בני הנוער. השנייה, נוגעת לקשת של מצוקות חדשות וישנות, שמתקיימות כעת גם במרחב הוירטואלי ולא זוכות למענה שכן הן פחות נצפות ע"י אנשי מקצוע וגורמי טיפול.
- **התגברות מקרי האלימות** - בשנת 2011 חלה עלייה במספר מקרי האלימות שנצפו ודווחו. מתוך נושאי השיחה עם בני הנוער, נושא האלימות הוא שלישי ומבין מוקדי המצוקה עליהם מדווחים בני הנוער, הוא הראשון. בנוסף, השנה חל גידול במספר מקרי האלימות בהם נתקלו צוותי הניידות, כולל אלימות שהופנתה כלפיהם באופן ישיר. מגמה נוספת בתחום זה הינה תופעת החיזור האלים של נערים כלפי נערות. בין היתר שימוש באלימות מילולית, פיזית כלפיהן, יחס פטרוני שלעיתים הנערות מרגישות שכן צריך לאהוב ומקבלות את זה כחלק נורמטיבי ממערכת היחסים.
- **היעדר פתרונות לבני 18 ומעלה** - בשנה האחרונה פגשו צוותי הניידות השונים מספרים גדלים של צעירים מעל גיל 18. העצמת הקשר עם פלח אוכלוסייה זה, חשפה את העדרם של פתרונות קהילתיים ומוסדיים רלוונטיים. למעשה, צעירים שלא מתגייסים לצה"ל או לשרות לאומי מוצאים את עצמם ללא כל מערך תמיכה ו/או סיוע.

התפלגות לפי גיל

גיל הפונים	כמות
12-14	6.6%
14-16	25.2%
16-18	47%
גיל 18 ומעלה	26.5%

התפלגות לפי נושאי פניות / מצוקות

סוג הפניה	כמות הפונים באחוזים
יחסים עם בני המשפחה	10.4%
בית ספר	9%
אלכוהול ו/או סמים	7%
ביטחון עצמי נמוך	7%
חוסר מסגרת	6.1%
אלימות (כתוקפים)	5.7%

התפלגות לפי הפניות לגורמי טיפול

שירות	מספר הפניות
שירותי חינוך - בתי ספר, קצינות ביקור סדיר, היחידה לקידום נוער, היחידה להשלמת השכלה.	241
שירותי הרווחה - יחידה להתמכרויות, פקידי סעד, היחידה לטיפול בנערה.	325
שירותי בריאות הנפש - בתי חולים פסיכיאטריים, ייעוץ ואבחון.	34
מערכת המשפט - ליווי לבתי משפט, ייעוץ משפטי וגישור.	134
צבא - יצירת קשר עם הצבא, לשכות גיוס וכדומה.	242
שירותים בלתי פורמאליים - ארגונים, עמותות ופרויקטים של עלם.	378
סה"כ	1354

הישגים מרכזיים בשנת 2011

• הרחבת והעמקת המענים שניתנים במסגרת עבודת הרחוב לנערו ולאוכלוסיות קצה:

שימת דגש על עבודת רחוב ממוקדת נערו: לאור העלייה והתחזקות של תופעות ניצול ושליטה על נערו ברחוב התקיים יום מנהלים ויום לעובדי התחום בנושא. העובדים העמיקו ולמדו את הנושא ובנוסף רכשו כלים מקצועיים להתמודד עם התופעה.

שת"פ עם תחום קצה בירושלים: בניית מודל משותף עבור אוכלוסיית בני נוער בני 15-18, המוגדרת כאוכלוסיית קצה שלא קיבלה עד כה מענים.

• **התחלת עבודתה של מנטורית בתחום עבודת רחוב וניידות** - בניידת חולון החלה השנה לעבוד מנטורית מתוכנית המנטורינג של אוניברסיטת תל-אביב.

• המשגה והגברת החיבור בין התיאוריה לעבודת הרחוב:

גיבוש וניסוח מחודש של מטרות תחום עבודת רחוב: במסגרת שיתוף פעולה עם עמותת נוב"ה (ניהול ואקדמיה בשירות הקהילה) נוסחו ונכתבו מחדש מטרות תחום עבודת רחוב. מטרות אלו יושמו במהלך השנה ומיושמות גם כיום במסגרת העבודה בשטח.

כתיבת פרק בספר עלם: במסגרת פרויקט ספר עלם, הופקד תחום עבודת רחוב על כתיבת פרק שמוקדש לדרכי עבודה ואסטרטגיות התערבות ברחוב. קבוצת הכתיבה הינה טרוגנית וכוללת מנהלים מהמטה, מנהלי ניידות ומדריכה ממחלקת הדרכה.

יעדים ותוכניות פיתוח לשנת 2012

• הרחבת והעמקת המענים שניתנים במסגרת עבודת הרחוב

לאוכלוסיית הקצה ולבני נוער מהחברה הערבית - בהתאם להלך הרוח ולמצפן הארגוני של עלם, בו נכתב - "עלם תשאף להרחיב את המענה לאוכלוסיית הקצה, לאוכלוסייה הערבית ולאוכלוסייה החרדית".

• **שימור וקידום כוח האדם בתחום עבודת הרחוב** - מדובר על יוזמה של דרג הניהול המיישמת גישה אקטיבית לגבי העתיד של העובד.

• שיפור וייעול קשת המענים הייחודיים

אשר ניתנים על ידי צוותי עבודת הרחוב:

- שיפור פעילות האיתור.
- בניית תוכניות אישיות לבני הנוער במרחבי העבודה השונים בשילוב שותפים מקומיים פוטנציאליים.
- פיתוח קשרים בין אישיים לאוכלוסיית קצה.

• **חיזוק ויצירת שותפויות על בסיס זיקה מקצועית משותפת** - תחום עבודת הרחוב אינו עובד בחלל הריק אלא בסביבה בה פועלים גופים נוספים, ממשלתיים, מוניציפאליים וארגוני מגזר שלישי נוספים, שמטרתם היא אחת - לעזור לנוער ולפעול למענו. השאיפה היא לפעול בהלימה עם גופים ולחתור לאיגום המשאבים על מנת לשפר ולייעל את השירות שניתן לבני הנוער.

• **נוער חרדי וחרדי לשעבר** - בשנה האחרונה חלה עלייה בחשיפה של צוותי הניידות לנוער מהחברה החרדית. בני נוער מרקע חרדי, שנמצאים בשלבים שונים של התרחקות מהממסד החרדי-הדתי חוברים לצוותים השונים ומעלים בפניהם את מצוקותיהם נוכח הדחייה מן החברה. כיום כל נושא הקשר עם החברה החרדית ומוסדותיה נמצא בתחילת דרכו, יחד עם זאת ברור, כי קשר שכזה הוא נחוץ ואף הכרחי.

• **שימוש במקלטים** - נוכחות מוגברת של סיירות שיטור בשכונות ורישום דוחות לצעירים משוטטים, הביאו אותם לשוטט פחות ופחות ברחובות ולהתגודד במקלטים. בני הנוער מציינים את המקלטים בריהוט ומזרונים, ושם הם בדרך כלל שותים אלכוהול, צורכים סמים ומקיימים יחסי מין ללא הפרעה.

• **ניצול מיני של נערו** - גם השנה אנו פוגשים נערו רבות המנוצלות מינית ע"י גברים מבוגרים ומצויות על רצף הזנות. בחוויה של חלק מהנערו הן אלו אשר "מסנגרות" את הגברים לטובתן ולא מפרשות זאת כחולשה או כמצוקה שלהן.

פרויקטים חדשים בתחום עבודת רחוב

• פיתוח מודלים ייחודיים בתחום עבודת רחוב:

עבודת איתורים מעמיקה בתל-אביב - פרויקט קיץ: בסוף חודש אוגוסט 2011, התגייסו כל הפרויקטים של עלם ובראשם צוותי הניידות, לעבודת רחוב אינטנסיבית עד שעות הלילה הקטנות, לאיתור בני נוער בתל אביב ולמיפוי תופעות חדשות המאפיינות את חודשי החופש הגדול. צוותים גדולים הסתובבו במתחמי בילוי של בני הנוער, על חוף הים ובגנינות ציבוריות במרכז העיר ופגשו מאות בני נוער וצעירים. עם חלקם נעשתה התערבות בשעת משבר וחלקם הופנו להמשך טיפול מול גורמים קהילתיים בערי הבית.

האוהל הלבן בחולון, מודל עבודה ייחודי הנותן מענה לבני נוער תושבי העיר במהלך חופשת הקיץ, תוך כדי רתימתם של גורמים עירוניים. הפרויקט נוהל והובל ע"י מנהל ניידת חולון.

פיתוח מודל עבודה באזורי תעשייה: אזורי תעשייה מהווים מרכזי בילוי עבור בני נוער וצעירים, עבודת רחוב באזורי תעשייה, בהם מתרכזים מתחמי בילוי של בני הנוער, במטרה להתערבויות בשעת משבר.

• **שיתוף פעולה עם ארגונים מהמגזר העסקי לטובת בני נוער בעבודת הרחוב:** בשנה זו נרקמו שיתופי פעולה עם חברת לוריאל, לובינסקי ואמדוקס. במסגרת שיתוף הפעולה נעשו פעולות התנדבותיות ביחד עם בני הנוער למען העצמת בני הנוער עצמם והקהילה בה הם חיים.

• **התנדבות נוער במסגרת עבודת הרחוב:** בניידת עכו וניידת חולון החלו בפרויקט נתינה והתנדבות למען הקהילה הנקרא "באים בטוב". מטרת ההתנדבות הקהילתית בעבודת הרחוב הינה העצמת בני הנוער ונתינה לקהילה.

• **פתיחת ניידת בית שמש:** הניידת נפתחה בדצמבר 2011 ופעילה שני לילות בשבוע.

• **הרחבת פעילות בערים:** פתיחת זירות פעילות נוספות באופקים ואשדוד.

• **שיתוף פעולה עם יחידות האיתור של היחידה לטיפול בהתמכרויות במשרד הרווחה:** השת"פ מתקיים בערים חיפה, ירושלים ואשדוד. היחידות נמצאות בקשר הדוק עם צוותי עבודת רחוב של עלם.

שותפויות מוסדיות

משרד הרווחה והשירותים החברתיים - השירות למתבגרים צעירים וצעירים - אגף תקון, יחידה לטיפול בנערה, היחידה לקידום נוער, שירות מבחן בערים השונות, מסיל"ה, מציל"ה, היחידה להתמכרויות במשרד הרווחה, הרשות למלחמה בסמים ובאלכוהול, עיר ללא אלימות, התוכנית הלאומית לטיפול בילדים ונוער בסיכון, מוסדות לטיפול וגמילה מהתמכרויות (מג"ל בליפתא, ורטורנו במושב מלכישוע), סלעית, סחל"ב, מדור נפקדים בצה"ל, חסות הנוער: בית דרור, מקום אחר ואתנחתא, פרויקט יזהר - חלוקת מזרקים, היל"ה, משטרת ישראל בדגש על קציני הנוער, סנגוריה ציבורית, אגפי החינוך בעיריות, אל-סם, אס"ף - ארגון סיוע לפלסטיים, מרפאת לווינסקי, בית אלי, בית השאנטי, הבית ברחוב חיים, עמותת אחריי! ומרכזי עלם - מגדלורים, הפוך על הפוך, קפה יע"ל, דרך המלך, ערים בלילה, מישור לרוץ איתו, גלגל ובית אמיתי.

שותפים ותורמים

קרן הידידות בראשות הרב אקשטיין, קרן IDB, חברת לובינסקי, קרן קורליטו, חברת אמדוקס, טויוטה, עיריית אשדוד - תחום ילדים ונוער של החברה העירונית לתרבות הפנאי, עיריית חולון, מועצה אזורית חבל-מודיעין, עיריית אילת, עיריית בת-ים - החברה הכלכלית לתרבות ופנאי, עיריית הוד השרון, עיריית רעננה, עיריית כפר סבא, עיריית הרצליה, עיריית נתניה, עיריית חיפה, עיריית רמלה, עיריית לוד, עיריית בית שמש, משרד הרווחה והשירותים החברתיים - השירות למתבגרים צעירים וצעירים, אגף תקון, המשרד לקליטת עלייה (נתניה, לוד), התוכנית הלאומית לטיפול בילדים ונוער בסיכון ובמצוקה, המשרד לביטחון פנים - "עיר ללא אלימות", סיירת הורים, שפ"ח, אל-סם, רשת ביה"ס מפתן, משטרת ישראל, קצין העיר, ג'וינט ישראל (אשדוד), מרכז צעירים ומרכז סיוע לנפגעות תקיפה מינית, האיגוד הירושלמי למאבק בסמים, היחידה למעורבות חברתית במכללת ספיר, בית קפה נאמן דוידקה (ירושלים), מרכזי מנ"ע (עכו), הון אנושי (עכו) מרכז צעירים (עכו), עמותת אתגרים (הוד-השרון), שבט הצופים (הוד השרון), חצ"ב (כפ"ס), פרויקט המנטורינג (חולון), מרכז קשתות (רמלה), מוזיאון ישראל בירושלים - אגף הנוער, "החוט המשולש" (ירושלים), מרכז שכונתי לנוער בסיכון "קריית יובל" (ירושלים), קורא בקפה (ירושלים), מתנ"ס אופקים, בית המתנדב (שדרות), רשת המתנ"סים ו"פותחים עתיד" (אילת). חברת לוראלייל - ישראל, פיצה ברונו (חיפה), מאפיית רולדין (חיפה), העצמה חינוכית (חיפה), דלת פתוחה (חיפה), קידום צעירים 18+ (חיפה), מרכז הצעירים (אופקים), הבית החם לנערה (אופקים), סיירת ביטחון וקב"ט (אופקים), העמותה לחינוך בלתי פורמאלי (נתניה), בית בריצ'ר (נתניה), המרכז לצעירים-פסגות (נתניה), זינוק בעלייה (אשדוד), מרכז ווליום סלקום (עכו), מועדון הדום (לוד).

מאפייני הפונים למרכז

קטינים שתקפו מינית ובני משפחותיהם. הורים ואנשי מקצוע המתלבטים לגבי התנהגויות מיניות חריגה. השנה הופנו לראשונה שלוש בנות חרדיות להערכה. גיל הפונים: 5-17.

כוח אדם

כל העובדים בתוכנית הינם אנשי מקצוע (פסיכולוגים, קרימינולוגים קליניים, עו"סים) שעברו הכשרה מיוחדת בתחום ובעלי ותק רב מאוד. סה"כ מועסקים במרכזים השונים כ - 39 עובדים בשכר, 5 מתנדבים ופרקטיקנטית אחת.

היקף הפעילות

השרות הוא ארצי וניתן במרכז ובסניפיו. עמותת עלם מטפלת בקטינים ומשפחותיהם וכן נותנת מענה במסגרת התערבויות שונות לעשרות קטינים נוספים. בנוסף, במסגרת ימי עיון, השתלמויות והתייעצויות מקבלים אנשי המקצוע ידע ומענים ספציפיים.

פילוח לפי סוגי טיפול

מספר מטופלים	אופי / סוג הטיפול
124	טיפול קבוצתי
54	טיפול פרטני
28 זוגות הורים	הדרכה וטיפול משפחתי
35	אבחונים פסיכו-דיאגנוסטיים
63	הערכות סיכון וצרכים
40	התייעצויות
208	פניות לקו החם

* בנוסף, מתקיימות התערבויות חינוכיות טיפוליות לבני נוער ולהורים וכן השתלמויות לאנשי מקצוע.

המרכז לטיפול בקטינים שלהם התנהגויות מיניות פוגעות הוקם ביוזמת עלם ובשיתוף משרדי החינוך והרווחה. עבודת המרכז מתמקדת בילדים שמתחת לגיל 12, גיל האחריות הפלילית. אבל לא רק בהם. עד הקמת המרכז, לא היה אף גוף במדינת ישראל שהתמחה במתן מענה לאוכלוסייה זו. הטיפול בגילאים הצעירים הוא משמעותי ביותר, וככל שהוא מתחיל בשלב מוקדם - סיכויי הצלחתו רבים יותר.

המרכז פועל מתוך אמונה כי אפשר להפסיק פעולות של אלימות מינית, וכי חובה עלינו, כחברה, לעשות את המרב כדי למנוע אלימות זו. הגברת המודעות, מתן ידע והעלאת הנושא על סדר היום הציבורי יסייעו בהקטנת ממדי התופעה, ויתרמו למניעתה. יתרה מזאת, עצם הטיפול בפוגעים, מונע מאות ואף אלפי קורבנות עתידיים.

העבודה בתחום מושתתת על בניית תכנית טיפולית המותאמת לצרכים של כל מטופל. הטיפול מתבצע באופן פרטני, קבוצתי, משפחתי, מודל משולב, קצר טווח, ארוך טווח ועוד.

עלם כמובילת שינוי חברתי בתחום הינה הגוף היחיד בישראל שעוסק בתחום של תוקפים מינית בכל טווח הגילאים (0-18) ובכל המסגרות. העבודה נעשית בשותפות מלאה עם משרדי הרווחה והחינוך.

פריסה ארצית

- סניף תל אביב - משרת את תושבי תל-אביב וגוש דן.
- סניף עפולה - משרת את תושבי הצפון.
- סניף שפרעם - משרת את האוכלוסייה הערבית.
- סניף הר חברון - משרת את הציבור הדתי לאומי.
- שלוחה טיפולית בבני ברק - משרתת את הציבור החרדי.

בנוסף פועלת התוכנית במסגרת המרכז של משרד הרווחה ונותנת מענים בשני אופנים:

1. מעונות של חסות הנוער - התוכנית פועלת בשלושה מעונות, מצפה ים, גילעם וירכא.
2. קבוצות בקהילה - סה"כ כ - 8 קבוצות: ארבע בצפון - בחיפה, בנצרת ובעכו (2 קבוצות, לדוברי עברית ולדוברי ערבית) וכן בתל-אביב, ברמלה, במזרח ירושלים ובהוסטל חברותא בירושלים.

התמקצעות והדרכה של העובדים:

- כתיבת מסמך מקיף ומפורט שדן בנושא של התמקצעות והדרכה של העובדים.
- השתלמות מקצועית ב - CBT בה לקחו חלק 6 עובדים.
- הפצת ניוזלטר מקצועי לכל העובדים מדי חודש.
- קיום ימי עיון, ימי גיבוש ולמידה מרוכזים לצוות באופן שוטף לאורך כל השנה.

תכניות מניעה ("מין בריא"):

- כתיבת תכניות בנושא תוך שימת דגש על גילאים שונים, מסגרות שונות ועל הפן הרב - תרבותי.
- הקניית התוכניות לקהלי יעד שונים (אנשי מקצוע, מורים, צוותים חינוכיים, הורים וכו').

הצלחות נוספות:

- פתיחה רשמית של סניף הר חברון - כניסה לפלח אוכלוסיה חדש.
- חידוש הקבוצה הטיפולית בכלא אופק.
- זכייה במכרז של הביטוח הלאומי להפעלת פרויקט טיפול בקורבנות.
- הארכת מכרז משרד הרווחה בשנה נוספת.
- זכייה במכרז של הביטוח הלאומי להפעלת סניף שפרעם כמרכז אזורי לאוכלוסיה הערבית לטיפול בתוקפים.
- הזמנה של ראש התחום לקחת חלק בקבוצת אנשי מקצוע בינלאומית הדנה בנושא של אונס קבוצתי וכתיבת פרק בספר העוסק בנושא.
- שילוב טיפול באמצעות כלבים בתוכנית הטיפולית בסניף עפולה, מהלך שמסתמן כהצלחה גדולה.
- ביסוס והעמקת תחום הדרכת הורים, אשר פועלת במקביל לטיפול בילד, ובחלק מן המיקרים אף משלבת טיפול דיאדי.
- שילוב ההורים כחלק מתכניות מניעה, קיום סדנאות והסברות בקרב הורים בקהילה.

שיתופי פעולה

- בתחום המגזר הדתי לאומי והחרדי - קשר עם מכון פועה הנותן מענים באמצעות רבנים בתחום לאוכלוסיה הדתית. התכנית הלאומית בשרפרעם - קיום הרצאות בבתי ספר להעלאת המודעות ומניעת התופעה.
- בית החולים זיו בצפת - פעילות במסגרת היחידה העוסקת בקורבנות תקיפה מינית.
- הרחבה וביסוס הקשר עם המרכז לקורבנות בבני ברק - העמקת פעילות במגזר החרדי הכוללת מפגשים עם רבנים וראשי ישיבות בנוגע למקרים פרטניים.

שותפים ותורמים

צ'ק פוינט טכנולוגיות בע"מ, עמותת אמונה, משרדי החינוך והרווחה, שרות המבחן לנוער ורשות חסות הנוער, שב"ס, פנימיית אמונה, הקרן לילדים של הביטוח הלאומי, קרן קרולטו.

הקו החם לייעוץ ותמיכה בנושא התנהגויות מיניות פוגעות של קטינים:
03-6477898 או במייל: kavham.min@elem.org.il

תחומי פעילות ואוכלוסיות היעד

1. **תכניות מניעה** - תכנית מניעה מורכבת בעיקרה מהעלאת המודעות לנושא והקניית ידע בתחום. היא מתבצעת בעיקרה במסגרות חינוכיות פורמליות ובלתי פורמליות כגון, בתי ספר, גנים, מתנסי"ם, פנימיות, ישובים ועוד, בהתאם לאופי מקום והאוכלוסייה.
2. **תכניות שמירה ומוגנות** - סיוע בבניית תכניות מוגנות לילדים שפגעו ולאחרים בסביבתם. מתן מענה לשאלה הנפוצה "מתי זה נורמאלי?", הגדרת גבולות, הקניית המודל המערכתי ועוד. התוכניות מיועדות לאנשי צוות של מסגרות חינוכיות טיפוליות (בתי ספר, פנימיות) וכן הורים ואנשי מקצוע.
3. **אבחון וטיפול בקטינים שלהם התנהגויות מיניות פוגעות ובני משפחותיהם** - המטרה היא לאבחן את הבעיה ולטפל בה עד להפסקת ההתנהגות הפוגעת. אוכלוסיית היעד היא קטינים מתחת לגיל אחריות פלילית, בני נוער שאינם נמצאים במסגרת הליך פלילי ובני משפחה.
4. **פרויקט ייחודי בכלא "אופק"** - קבוצה טיפולית לאסירים מתבגרים בכלא שנשפטו על עבירות מין. פרויקט משותף לעמותת עלם ולשירות בתי הסוהר.
5. **ייעוץ טלפוני / אינטרנטי** - התוכנית מאפשרת לציבור הרחב ולאנשי מקצוע התייעצות אנונימית ודיסקרטית בכל הקשור בהתנהגויות מיניות של קטינים - באמצעות הקו החם ואתר האינטרנט. המענה ניתן על פי מודל הרמזור: **אור ירוק** - התנהגות מינית נורמלית ונורמטיבית, **אור צהוב** - התנהגות מינית המעוררת דאגה (מתן הדרכה), **אור אדום** - התנהגות מינית המחייבת התייעצות מיידית עם איש מקצוע המתמחה בתחום.
6. **ייעוץ לאנשי מקצוע** - התוכנית מספקת מענה לאנשי מקצוע המעוניינים ביעוץ וסיוע לגבי מקרה מסוים שתחת טיפולם.
7. **הקניית ידע והדרכה** - צוות התוכנית מקיים במהלך השנה כנסים, ימי עיון והשתלמויות בנושא.
8. **כתיבת מחקרים ועבודות ופרסומן** - לאורך השנים ערכו העובדים והמנהלים בתוכנית מחקרים בתחום ופרסמו לא מעט מאמרים שזכו לתהודה ולהערכה בקרב אנשי המקצוע.

הישגים מרכזיים בשנת 2011

קיום מפגשים, הרצאות, סדנאות, כנסים וימי עיון במגוון מסגרות:

- פרויקטים של עלם.
- הקהילה המשפטית - פרקליטים ושופטים.
- משרד החינוך ומוסדות חינוך שונים.
- עמותות וארגונים שונים.
- כנסים בינלאומיים.
- סניף הר חברון, בשיתוף רבנים (לרגל פתיחת הסניף).
- מחלקות שונות במשרד הרווחה.
- מנחי הקבוצות הטיפוליות של מכרז משרד הרווחה.

ייעוץ והדרכות:

- מתן ייעוץ לגורמים שונים בתוך עמותת עלם ומחוצה לה.
- הדרכה לאנשי מקצוע.

התערבויות בקהילות קטנות ובפנימיות:

- התערבויות בשעת משבר וליווי ארוך טווח בישובים בהם התגלו פגיעות מיניות בין קטינים.
- התערבויות טיפוליות וליווי הצוות החינוכי בפנימיות.

עלם פיתחה במהלך השנים מגוון גישות חדשניות ותוכניות ייחודיות שמהותן שיקום בני נוער בסיכון גבוה והחזרתם לחיים נורמטיביים. בשנת 2011 התגבשו מספר תוכניות שעסקו בשיקום על ידי ליווי אישי ותעסוקה לכדי תחום משמעותי אחד גדול. תחת תחום זה רוכזו שלוש תוכניות עיקריות הנותנות מענים שונים לבני נוער מנותקים/עוברי חוק, בהקשר של תעסוקה ולווי אישי, במטרה ליצור רצף של מענים לבני הנוער.

פירוט המענים:

- "דרך המלך" - תוכנית לליווי אישי, הכשרה מקצועית ושילוב בתעסוקה.
- "יוזמות עסקיות" - עסקים אשר מכשירים ומעסיקים בני נוער.
- "מחסות לעצמאות" - ליווי בוגרי מעונות חסות הנוער בסיום שהייתם במעון ובחזרתם לקהילה.

"דרך המלך"

תכנית הכשרה תעסוקתית לנוער מנותק ועובר חוק, בשילוב חונכות אישית.

בישראל חיים אלפי בני נוער הנמצאים במסלול ההידרדרות לחיי עבריינות ומטופלים בשירות המבחן לנוער וקידום נוער. חלקם הגדול חווים קשיים אישיים, משפחתיים וחברתיים. חסרה להם דמות בוגרת משמעותית להזדהות, המאמינה ביכולותיהם ומדברת אליהם ב"גובה העיניים". תוכנית "דרך המלך" מהווה מענה משלים לשירות המקצועי הטיפולי הניתן כיום על-ידי מוסדות המדינה. התכנית מסייעת לבני נוער שהידרדרו לעבריינות, באמצעות הצמדת חונך בוגר לכל נער/ה ו/או שילובם בהכשרה תעסוקתית ו/או שילוב בתעסוקה בעסק או חברה מסחרית בקהילה. כל זאת במטרה לאפשר להם לצאת ממעגל המצוקה, האלימות והעבריינות, להתחיל בתהליך שיקומי, לעלות על דרך המלך ולשוב לחיים נורמטיביים ותקינים.

תכנית "דרך המלך" מציעה מעטפת מענים לבני נוער במצבי סיכון, מצוקה ועבריינות:

- חונכות וקשר אישי תומך של מתנדבים בוגרים: יצירת קשר בין מבוגר משמעותי בחייו של הנער, הרוכש את אמונו, מעצים אותו ומכוונו לאורח חיים נורמטיבי, באמצעות הכשרה מקצועית, השלמת לימודים, מציאת מקום תעסוקה וגיוס לצבא. הקשר עם המתנדבים מלווה ומפוקח מקצועית על-ידי רכז "דרך המלך", בשיתוף אנשי מקצוע מהשירותים המפנים את בני הנוער.
- ליווי ושילוב בני הנוער במסגרות תעסוקתיות שיקומיות ובהכשרות מקצועיות וזאת בליווי מתנדבים-חונכים.
- סדנאות הכנה לעולם התעסוקה: הקניית כלים וכישורי חיים לפני כניסתם של בני הנוער לעולם התעסוקה.
- תוכנית לימודים והכשרה מקצועית אלטרנטיבית המיועדת לבני נוער עוברי חוק מנותקים בגילאים 14-18. במסגרת התוכנית רוכשים בני הנוער השכלה והכשרה מקצועית בסיסית, כאשר בסופה הם משתלבים במקומות עבודה לצורך התנסות מקצועית. התוכנית מסתיימת בקורס המעניק להם את הכישורים הנדרשים להשתלבות עצמאית בשוק העבודה.

פילוח ומאפייני קהל היעד

בשנת 2011 טופלו בתוכנית כ - 722 בני נוער וצעירים בגילאי 12-26, בסיוע כ - 250 מתנדבים וחונכים וכ - 55 בתי עסק ששילבו את בני הנוער והצעירים בעבודה.

התפלגות לפי מין

קהל יעד	כמות
בנים	63%
בנות	36%
טרנסג'נדריות	1%

התפלגות לפי מוצא

קהל יעד	כמות
וותיקים	50%
יוצאי ברה"מ לשעבר	25%
יוצאי אתיופיה	8%
החברה הערבית	9%
יוצאי צרפת	1%
אחר	6%

התפלגות לפי גיל

גיל הפונים	כמות
12-16	15%
16-18	65%
18-26	20%

הישגים מרכזיים בשנת 2011

- למעלה מ- 75% מכלל בני הנוער שהתחילו את ההכשרות סיימו אותן וקיבלו תעודה מקצועית.
- בכל ההכשרות המקצועיות הוכנסו תכנים נוספים העוסקים בהכנה לעולם התעסוקה, כגון: ראיונות עבודה, סימולציות, כתיבת קו"ח ושפת גוף.
- בתום ההכשרות שולבו הנערים במסגרות תעסוקה ובלמודי המשך.
- שילוב בתוכניות הכשרה ותעסוקה של בני נוער וצעירים מתחום הקצה בעלם.

יוזמות תעסוקתיות לנוער

בני נוער רבים בארץ מתקשים להשתלב במסגרות חינוכיות פורמאליות. הם נושרים ממוסדות חינוכיים ומוצאים עצמם על מסלול הידרדרות, בהיעדר מסגרת תומכת. שילוב בני הנוער ביוזמות עסקיות עצמאיות מאפשר להם להשתלב במסגרת נורמטיבית ומאתגרת, תוך למידה מעשית, התנסות בלקיחת אחריות ובהשתלבות בעולם העסקים "האמיתי".

עלם מקימה ו/או שותפה בעסקים עצמאיים, בהם עובדים בני הנוער ואף שותפים בניהולם. המעורבות בפרויקט מספקת להם מסגרת שייכות משמעותית שאינה סטיגמטית, מחזקת את הדימוי העצמי שלהם, ומאפשרת להם לחוות הצלחה. זו אפשרות אמיתית לרכוש השכלה ומקצוע ולפתח מיומנויות אישיות (מוסר עבודה, ניהול משא ומתן, קבלת סמכות, תקשורת בין אישית, ניהול זמן וקבלת החלטות). בני הנוער בונים את האמון בסביבתם מחדש, באמצעות יצירת קשר משמעותי עם אנשי הצוות המלווים אותם. תהליך זה תורם להכשרתם לעבודה וללימודים ייעודיים ולמציאת מקומם בחברה.

לשם הקמת מיזמים עסקיים שונים ברחבי הארץ הקימה עלם חברת בת בשם "יוזמות תעסוקתיות לנוער", המנוהלת על ידי שישה חברי דירקטוריון. הדירקטורים מלווים בהתנדבות את המיזמים ומעניקים להם ייעוץ וליווי מקצועי. מרבית בני הנוער המשתתפים במיזמים אלו הינם נוער מנותק ובסיכון בגילאי 16-18.

קפה יע"ל בשדרות

בית קפה המופעל ע"י בני נוער תושבי העיר הממוקם במבנה סינמטק שדרות ומציע לתושבים ולעסקים מקומיים קפה, כריכים ומזון קל. הפעילות נמשכה גם השנה והקפה מיתג את עצמו כגוף העומד בפני עצמו והגיע לאיזון כלכלי בפעם הראשונה מזה 4 שנים. כמו-כן, הורחבה פעילות בית הקפה בתחום האירועים וחל גידול משמעותי בנפח הלקוחות.

במיזם השתלבו בשנת 2011 כ- 13 בני נוער.

שותפים ותורמים

מתן - משקיעים בקהילה והבנק הבינלאומי, ציונות 2000 - עשינו עסק, היחידה למעורבות חברתית במשרד הדיקאן, מכללת ספיר.

פריסה ארצית

נתינה, ג'לג'וליה, כפר ברא, רמלה, לוד, ירושלים, באר שבע, רחובות (מרכז עד"י לנעירות וצעירות), חיפה, צפת, תל אביב, קריית שמונה, קרית, גדרה, פתח תקווה, קריית גת, קריית מלאכי.

שותפים ותורמים

המוסד לביטוח לאומי - הקרן לילדים ונוער בסיכון, אשלים - העמותה לתכנון ופיתוח שירותים לילדים ונוער בסיכון בשיתוף "מתן" והבנק הבינלאומי, ומשרד החינוך - היחידה לקידום נוער.

שותפים מרכזיים מקצועיים ברמה הארצית

שירות מבחן לנוער - אגף התקוון - משרד העבודה והרווחה.
היחידה לקידום נוער - משרד החינוך.

שותפים מקצועיים ברמה המקומית

בתי ספר מפתן, יחידות לקידום נוער, יחידות נוער וצעירים, שירות מבחן לנוער, מעונות רשות חסות הנוער ומתנ"סים.

שותפים עסקיים

מלונות דן, ירושלים, חברת ג'ון ברייס, רשת ארומה בתי קפה, פרטנר, בנק מזרחי-טפחות, מכתשים, קבוצת ברן, מלון קינג דוד, מלונות רמאדה, אפריקה ישראל תעשיות, בזק, בזק און ליין, סובארו ישראל, מגה ספורט, מקדונלדס, משרדי עו"ד ועסקים שונים ברחבי הארץ כגון: מפעלים, פארק תעשייה קסריה, מסעדות, נגרות, חנויות הלבשה ועוד.

"ליליות" - "ליליות ביסטרו" רעננה

במהלך 2011 נפתחה ברעננה מסעדת "ליליות ביסטרו", מסעדת שף הפועלת במתכונת דומה למסעדה התל-אביבית ומכשירה בני נוער בסיכון למקצוע הטבחיות, לצד הקניית ו/או שיפור מיומנויות חיים ומיומנויות עבודה.

פילוח ומאפייני קהל היעד "ליליות" תל אביב

הפרויקט מיועד לנערים ונערות שנשרו ממסגרות חינוך פורמאליות ונמצאים ברמות סיכון שונות. בשנת 2011 טופלו כ- 27 בני נוער בפרויקט. כ- 13 מהם חדשים, וכ- 18 בני נוער עזבו או סיימו את הפרויקט במהלך 2011.

פילוח ומאפייני קהל היעד "ליליות ביסטרו" רעננה

הפרויקט מיועד לבני נוער בגילאי 16-19, המשתייכים למסגרות חינוך מיוחד או לומדים בתוכנית אי"ל של קידום נוער, במקביל לוקחים חלק בפרויקט בני נוער שאינם נמצאים במסגרת לימודית כלשהי. בני הנוער מופנים על רקע בעיות כלכליות, קשיי התנהגות, קשיים חברתיים, קשיים רגשיים, היעדר תמיכה, דפוסי עבריינות, לקויות למידה והפרעות קשב ועוד. בשנת 2011, השתלבו שישה בני נוער בפרויקט - כולם תושבי רעננה.

שותפים לפרויקט - "ליליות" תל אביב

הפרויקטים הינם בבעלות "קבוצת ליליות", קבוצת יזמים עסקיים פרטיים ששמו להם למטרה לשלב עסקים עם תרומה אמיתית ומהותית לקהילה. הקבוצה עובדת בשיתוף עם עלם, כאשר הפן הטיפולי-מקצועי הוא בפיקוח והדרכה של העמותה.

שותפים לפרויקט - "ליליות ביסטרו" רעננה

הפרויקט בבעלות קבוצת ליליות, עמותת עלם ועיריית רעננה. הליווי המקצועי והטיפולי הינו של עלם.

קפה HP - COFFEE & COMPANY

בשותפות של חברת HP, קרן דואליס ועמותת עלם הוקם מיזם תעסוקתי בדצמבר 2011 מתוך הרצון של חברת HP להקים בית קפה לעובדיה במתחם בנייני החברה ביהוד, אשר משלב פרויקט חברתי ומעסיק בני נוער בסיכון. בבית הקפה משולבים בני נוער מאור יהודה ויהוד המלווים ע"י רכזת טיפולית / חברתית. הנערים עוברים הכשרה ותעסוקה הן במטבח והן במתן שירות.

"ליליות" - מסעדת "ליליות" תל אביב

פרויקט "ליליות" הינו פרויקט שיקומי, המציע מענה לנוער בסיכון באמצעות הכשרה במקצועות הטבחיות, האפייה והקונדיטאות. הפרויקט משלב תוכנית טיפולית סוציאלית והכשרה מקצועית ייחודית. בשנת 2009 נפתח ה"בייקרי של ליליות" והנערים משתלבים בהכשרה גם במאפיה.

פרויקט "ליליות" הינו יוזמה משותפת של עלם וקבוצת "ליליות", בעלי המסעדות. קבוצת "ליליות" הינה קבוצה של אנשי עסקים פרטיים אשר חרטה על דגלה את העיקרון של עשייה חברתית המתמקדת בשילוב אוכלוסיות חלשות בעולם העבודה ומעניקה להן את האפשרות לשנות את עתידן ולהשתלב בחברה, כאזרחים עצמאיים ונורמטיביים.

בני נוער וצעירים הנמצאים מתאימים להשתלב בפרויקט, מוכשרים באופן תיאורטי ומעשי במקצועות המסעדות ביניהם טבחות, קונדיטאות ומלצרות. ההכשרה אורכת כ- 18 חודשים ומתבצעת בקבוצות קטנות תוך התאמה אישית לצרכים הייחודיים וליכולות של כל נער ונערה.

המתלמידים עובדים עם השף במטבח המסעדה, אחראים להכנת האוכל המוגש במסעדה, ובמקביל להכשרתם מותאמת להם תוכנית טיפולית ארוכת טווח, בליווי עובדת סוציאלית. תהליך התמיכה והליווי כולל מפגשים ושיחות קבוצתיות ופרטניות, ושיחות מעקב ותיאום עם כל הגורמים המעורבים: עו"סים, מנהלי פרויקטים, פסיכיאטרים, הורים ועוד.

בפועל צוות המסעדה עוסק במלאכה כפולה, הכשרת בני נוער מחד ותפעול מסעדה מאידך. לכן הצוות המורחב מקבל תמיכה וסיוע שוטפים ממנהלת הפרויקט במטרה להתמודד עם קשיי היום יום הצצים תוך כדי הכשרת הנוער ולקדם את הצלחת התכנית השיקומית. השף ומנהלת הפרויקט נפגשים על בסיס יומי לעדכון וחשיבה משותפת ובנוסף מקבלים הדרכה מצוות ההדרכה של עלם.

עם סיום תהליך ההכשרה השף מסייע בייעוץ והדרכה לגבי השתלבות במקום העבודה הבא ולעיתים משמש גם כמתווך.

* במחקר אקדמי אודות בוגרי "ליליות" (נערך ע"י דר' אהרן יורק מאוניברסיטת בר-אילן בשנת 2008), עלה כי מעל 90% מהם נמצאים היום במקום אישי ותפקודי הרבה יותר טוב מהמצב בו הגיעו לפרויקט. 50% מהם עוסקים במקצוע הטבחיות ועובדים במסעדות ובמלונות שונים ברחבי הארץ.

התפלגות הבוגרים על פי מחוזות

46%	דרום-שפלה
29%	צפון
12%	מרכז
10%	חברה ערבית - צפון
3%	ירושלים

התפלגות לפי סוג הצו המשפטי

45%	צו שפיטה וענישה
55%	צו טיפול והשגחה

התפלגות לפי גיל הבוגר

3%	12-16
15%	16-18
82%	18-26

יעדים ותוכניות פיתוח לשנת 2012

- העמקת שיתופי הפעולה עם מערכות המפתחות שירותים לאוכלוסיית היעד במטרה להרחיב את סל השירותים בקהילה.
- ביסוס מודל הליווי האישי והטמעתו.
- ליווי של כ - 115 בוגרים עד תום 2012 (52 שנה א' + 63 שנה ב').
- בניית מערך מתנדבים ארצי, 40% מהבוגרים ילוו ע"י מתנדב.
- גיוס שותף אסטרטגי להפעלת התוכנית בחברה הערבית ככלל ובמזרח ירושלים בפרט.
- יצירת מאגר שירותים ומידע מפורט ומסודר עבור הבוגרים, הנגשת מידע באופן תדיר, יצירת רשת חברתית המהווה מקור תמיכה והתייעצות.
- הגשת הצעה להפעלת "מכינה לחיים עצמאיים" במעונות חסות הנוער.

"מחסות לעצמאות"

תוכנית ליווי אישית לבוגרי רשות חסות הנוער

יציאה של צעירים ממסגרת לחיים עצמאיים מהווה אתגר משמעותי עבור כל צעיר, כל שכן עבור צעירים אשר שהו חלק גדול מחייהם במסגרת חוץ ביתית. מידי שנה, כ - 100 צעירים מסיימים את שהותם במעונות רשות חסות הנוער. על פי רוב, חוזרים הבוגרים בסיום התהליך הטיפולי לקהילת האם ולמשפחותיהם.

יציאתם של נערים אלו לחיים עצמאיים מלווה בקשיים ואתגרים רבים. הבוגרים יוצאים לקהילה כאשר אין בידם את המשאבים הכלכליים, החברתיים והנפשיים להתמודדות עם תקופת המעבר שלאחר ההשמה והם ברוב המקרים מתקשים להשיג לעצמם אורח חיים עצמאי, פרודוקטיבי ויציב ללא סיוע.

בשנת 2011 עמותת עלם עסקה בפיתוח בנייה והפעלת תוכנית לליווי אישי של בוגרי חסות הנוער. כ - 85% מהבוגרים אשר הופנו לתוכנית מלווים כיום ע"י רכז/ת אישי מקצועי אשר מסייע להם במסעם מחסות לעצמאות בקהילה.

תכנית "מחסות לעצמאות" מציעה מעטפת מענים לבני נוער בוגר מעונות החסות:

- הנגשה ותיווך משאבים ושירותים בקהילה - בכל תחומי החיים הרלוונטיים: לימודים, מגורים, תעסוקה, התנדבות וצבא, חברה ומשפחה.
- הקניית כישורי חיים ומיומנויות הנדרשים לניהול חיים עצמאיים.
- התנסות ביצירת קשרים חברתיים משמעותיים 'בגובה העיניים' עם בוגרים בקהילה.
- חיזוק אמונתם ויכולתם לפעול למען עתידם האישי, לקיחת אחריות על חייהם ועל הבחירות אותם הם עושים.

הישגים מרכזיים בשנת 2011

- פיתוח ובניית תוכנית מחסות לעצמאות - בניית תפיסה מקצועית, תפיסת הפעלה ומודל עבודה תלת שלבי המושתת על התוויה, ליווי, עצמאות.
- גיוס כוח אדם מקצועי לתוכנית, בניית תוכנית הדרכה והכשרה מתאימה לצוות.
- בניית רשת שיתופי פעולה עם שירותים קהילתיים הרלוונטיים לבוגרי חסות הנוער במגוון תחומי חיים.
- בניית מערך ההתקשרות מול 37 מעונות חסות הנוער ברחבי הארץ.
- רתימת קרן גנדיר כשותף משמעותי ואסטרטגי לפיתוח והפעלת התוכנית.
- ליווי של 85% מהבוגרים אשר הופנו לתוכנית.
- הרחבת התוכנית לטובת בוגרי החברה הערבית בצפון.

פילוח ומאפייני קהל היעד

בשנת 2011 לוו 62 בוגרים ובוגרות בשני מחוזות מרכזיים, דרום וצפון.

הגדרת קהל היעד

נערות וצעירות בגילאי 17-26, נפגעות תקיפות מיניות וגילוי עריות.

פילוח ומאפייני קהל היעד

בשנת 2011 קיבלו מענה בפרויקט כ- 69 צעירות, 13 מהן חדשות. 2 מהמטופלות הן טרנסג'נדריות.

התפלגות לפי מוצא	
קהל יעד	אחוזים
וותיקות	81%
החברה הערבית	7%
יוצאות אתיופיה	0%
יוצאות ברה"מ לשעבר	9%
אחר	3%

התפלגות לפי גיל	
קהל יעד	כמות
16-20	26%
20-22	26%
22-26	35%
26 ומעלה	13%

מאפייני הנערות ואופי הפגיעה	
סוג הפגיעה	אחוזים
אלימות מינית כקרבן	100%
דיכאון	51%
בדידות	42%
אובדנות	36%
הפרעות אכילה	33%
הפרעות דיסוציאטיביות	24%

אנחנו בעלים מאמינים, כי יש להתבונן באופן מובחן וייחודי על מצבן של נערות. על פי התפיסה שלנו, ההבדלים המגדריים בחברה באים לידי ביטוי גם בקרב בני הנוער ומצריכים התייחסות ייחודית לנערות. עבודת התחום נשענת על שלושה עקרונות מרכזיים, אלו נגזרים מגישות פמיניסטיות לטיפול בנערות:

1. חשיבותו של המגדר - למגדר יש משמעות בתהליכי ההתפתחות של גיל ההתבגרות.

2. הבניה חברתית - אנו גדלים בחברה המבנה הבדלים בין גברים לנשים, לאלו יש השפעה על מצבן של נערות.

3. האישי הוא הפוליטי - חוויות החיים האישיות של נערות אינן נפרדות מהסדר הפוליטי והחברתי, כלומר יש קשר ישיר והדוק בין הסדרים חברתיים ומצבי הסיכון של נערות.

העבודה עם הנערות מתבצעת הן במסגרת פרויקטים המיועדים לנערות בלבד והן בפרויקטים מעורבים הנותנים מענה לשני המינים.

"בית אמיתי"

"בית אמיתי" משמש קהילה טיפולית, לנערות וצעירות שחוו אלימות מינית בילדותן או נערותן ואף בהווה. המרכז הוקם בשנת 2005 ומהווה מסגרת תומכת ומעצימה לאותן נערות וצעירות, מעודד אותן לתפקוד תקין במסגרות נורמטיביות ומסייע בהפחתת תחושת הבושה והאשמה שמלווה אותן. במהלך 2011 טופלו בפרויקט כ- 69 צעירות.

העבודה מתבצעת באמצעות יצירת קשרים משמעותיים בין הצעירות לבין עצמן ובין לבין נשות הצוות המורכב מעובדות ומתנדבות. כל העובדות במרכז הינן נשים, 3 נשות מקצוע ו- 21 מתנדבות. הפרויקט ממוקם בת"א וקולט נערות וצעירות מכל אזור גוש דן וירושלים.

למרכז "בית אמיתי" מספר מטרות מרכזיות:

- שיפור מיומנויות ביצירת קשרים בינאישיים מיטיבים בקרב נערות וצעירות נפגעות תקיפה מינית וגילוי עריות.
- שיפור התפיסה העצמית של נערות וצעירות נפגעות תקיפה מינית וגילוי עריות.
- שיפור אופן התפקוד בהתאם לצרכים ולרצונות האינדיבידואלים של נערות וצעירות נפגעות תקיפה מינית וגילוי עריות.
- הגדלת מספר הנערות והצעירות נפגעות תקיפה מינית המשתמשות בשירותי התוכנית.
- הגברת המודעות ויצירת שינוי חברתי בקרב הציבור הרחב לתופעה.

תורמים לפרויקט

קרן משפחת שטיינהרט, קרן סאבה, קרן קרוליטו, מר יעקב בורק, קבוצת ידידות הבית אשר מלוות את הפרויקט מיום הקמתו: גב' רותי הרמן, גב' צילה הרשקו, גב' מירי זלצמן, גב' שרה אורן, גב' רחל זק, גב' אביבה שניא וגב' רעיה אורן.

מגמות ותופעות חדשות

ירידה בגיל הנערות שמטופלות במרכז – בעקבות עבודה מאומצת מחוץ למרכז והדרכות שנעשו לצוותים מקצועיים שהגבירו את המודעות לתופעה בקרב נערות צעירות יותר (17-21), החלו יותר ויותר נערות בגילאים אלו לפקוד את המרכז.

הישגים מרכזיים בשנת 2011

- שנת 2011 התאפיינה בהגדלת מספר הצעירות הצורכות את המרחב ובקליטה של מטופלות צעירות יותר. למרות אתגרים שעמדו בפני הצוות, כגון שינויים פרסונאליים, נשמרה היציבות בבית.
- העמקת שיתוף הפעולה עם משרד הרווחה כתוצאה מתהליך המשגת העבודה בבית אמיתי והבנת מיקומו ברצף השירותים הניתנים לנפגעות תקיפה מינית מתמשכת.
- חיזוק העבודה המרחבית והטיפולית במסגרות קבוצתיות. במרחב פעלו השנה מספר קבוצות חדשות, קבוצת יחסים בין-אישיים, מעגל הקשבה, קבוצת שיר, קבוצת פסיכותרפיה גופנית הוליסטית, קבוצת שיח, קבוצת אומנות פתוחה, קבוצת צילום, קבוצת קול וקבוצת קריאה.
- בנות המרכז הפיקו במהלך השנה שני עיתונים שכללו טקסטים פרי עטן, ציורים וצילומים, בהם חלקו עם הקוראים במקצת מעולמן.
- העמקת העבודה עם הצעירות בנושא מיצוי זכויות וליווי לשירותים בקהילה. המטרה היא ללמדן לצרוך שירותים ציבוריים וקהילתיים ולסייע להן בגיוס הכוחות והאומץ לעשות זאת.

יעדים ותוכנית פיתוח לשנת 2012

- הגדלת מספר המטופלות במרכז.
- פיתוח תחום ליווי אישי ע"י המתנדבות.
- הסתגלות לשינויים פרסונאליים צפויים והטמעת חלוקת תפקידים חדשה בצוות.

הפניות לגורמי טיפול וליוויים

מספר ההפניות	הגורם המטפל
4	דירת מעבר "החצר הנשית"
3	דירת חירום
8	ביטוח לאומי וסל שיקום
3	"עמותת מבט נשי" (חיפה)
1	מרכז לטיפול בנפגעות ראש"צ
2	מרכז הסיוע לנפגעות תקיפה מינית
1	מרפאת לווניסקי בדיקות רפואיות
5	גורמי טיפול (פסיכולוגית, עו"ס, פסיכיאטרית, במהלך אשפוז)
6	מיון
עשרות	ביקורים באשפוז (שלוותה, איכילוב, גהה, אברבנל)
1	רופא שיניים
8	כירורג שד
6	גניקולוגים
1	ליווי לטקס סיום בשירות לאומי
1	ליווי צעירות לכנס שדרות
5	ליווי לייעוץ משפטי
1	ליווי לחדר 4 בוולפסון - המרכז לטיפול בנפגעות ונפגעי תקיפה מינית

שותפויות מוסדיות ומקצועיות

גב' ברוריה זלצמן - מרכזת נושא נערות ואוכלוסיות מיוחדות בעיריית ת"א, גב' דפנה הלמן - סגנית פסיכיאטר מחוזי, גב' מרים שלר - מנהלת מרכז סיוע ת"א, גב' חנה שטקלר - נציגת משרד הרווחה.

פילוח ומאפייני קהל היעד

במהלך השנה טופלו במרכז כ - 31 נערות וצעירות, מתוכן כ - 14 נערות חדשות.

התפלגות לפי מוצא	
קהל יעד	אחוזים
דרוזיות	3%
יוצאות אתיופיה	12%
יוצאות ברה"מ לשעבר	38%
וותיקות	45%

התפלגות לפי גיל	
קהל יעד	כמות
14-16	9%
16-18	7%
18-22	35%
22-26	3.2%

התפלגות לפי נושאי פניות / מצוקות	
נושא הפניה / המצוקה	אחוזים
יחסים עם בני משפחה	41%
חוסר בגבולות	29%
שוטטות	29%
אלכוהול	22.5%
בטחון עצמי נמוך	22.5%
בעיות כלכליות	22.5%
מיומנויות וקשיים חברתיים	22.5%
בדידות	19%
ניתוק	18%
סיגריות	19%
דיכאון	16%
חוסר מסגרת	16%
ברירות חוזרות מהבית	13%

מרכז עד"י – עוצמה, דאגה, ידידות מרכז יום לנערות במצבי מצוקה

מרכז עד"י הינו מרכז יום קהילתי פתוח המיועד לטיפול בנערות במצבי מצוקה מורכבים. המרכז הוקם בשנת 2004 ומופעל כמענה למכרז של משרד הרווחה – השירות למתבגרים צעירות וצעירים. הנערות המטופלות במרכז עד"י אינן מורחקות מסביבתן הטבעית ומחיי הקהילה והמרכז מהווה עבורן מסגרת טיפולית עוטפת ומעצימה. המרכז נמצא ברחובות ונותן מענה לתושבות אזור השפלה.

מרכז עד"י מציע לנערות ולצעירות מרחב נשי, המהווה סביבה תומכת המאפשרת התפתחות ושינוי, על-פי תוכנית אישית המותאמת לכל נערה. התוכנית נקבעת בשיתוף עם הנערה, על סמך הצרכים, הרצונות והיכולות שהיא מביאה עימה. מטרת העבודה היא לפתוח בפני הנערות אפשרויות חלופיות למצבי הניתוק והמצוקה. המרכז מעסיק כ - 7 אנשי מקצוע וכ - 20 מתנדבים.

הפעילויות במרכז מתחלקות לשלושה מישורים: תעסוקה, השכלה ופנאי. זאת, לצד התערבויות טיפוליות פרטניות וקבוצתיות הכוללות התחברות לעולמות פנימיים ויצירתיים, הכשרות מקצועיות, פיתוח כישורי חיים ושילוב הנערות במסגרות תעסוקתיות או לימודיות. במקביל נעשית עבודה עם המשפחות והקהילה התומכת בנערות.

מטרות הפרויקט כפי שהוגדרו ב - 2011:

- הפחתת נזק רגשי ופיזי שנגרם לנערות מאורח החיים שלהן בהווה.
- בניית מוטיבציה לשינוי.
- זיהוי מוקד השינוי (מהות הבעיה) אצל כל נערה.

הגדרת קהל היעד

נערות בגילאי 15-21 החשופות לסיכונים כגון שוטטות, מעורבות בזנות, ניתוק, שימוש בסמים ובאלכוהול. נערות אלו חוות נסיבות חיים קשות הכוללות עוני והדרה חברתית, אלימות על כל סוגיה, ריבוי משברים בתוך המשפחה ועוד. כתוצאה מכל אלה, חלק גדול מהנערות אינן משתייכות למסגרת יציבה כלשהי. הן מוקפות פעמים רבות באנשים אשר עלולים לסכן ומוצאות עצמן נאלצות לשרוד יומיום המורכב מסכנות, דיכוי ואלימות.

פרויקט איתור נערות בזנות במועצה האיזורית חבל מודיעין

הפרויקט מהווה פיילוט ופועל כחלק מתוכנית "ערים בלילה", החל מחודש מאי 2011 במועצה האזורית חבל מודיעין. מטרתו של הפרויקט הינה איתור נערות בגילאי 13-22 בשטחי המועצה האזורית, הנמצאות במצבי התנהגות מינית מסכנת ועל רצף הזנות וחיבורן לקשר בין-אישי, בלתי פורמלי, עם רכזת הפרויקט ו/או עם מתנדבות. הקשרים הבין-אישיים עם הנערות מבוססים על פגישות שבועיות ושיחות טלפון, תוך כדי גמישות מרבית והתאמה לצרכים ולקצב של הנערות.

איתור הנערות במסגרת הפרויקט מבוסס על נתונים שמספקת עובדת סוציאלית באגף הרווחה במועצה. למדנו כי על מנת לבחון את התאמתן של הנערות לפרויקט ולהתחיל בקשר עימן, יש לקיים עבודת איסוף אינפורמציה וחיזור ממוקד. אלו יוסגו באמצעות נוכחות של הצוות במקומות בהן נמצאות הנערות, יצירת קשרים בקהילה במידת האפשר, וחיזור אחריהן בדרכים שונות: באינטרנט, בפגישות בבית הספר ובסביבת המגורים וכדומה. הפרויקט מונה כיום עובדת אחת ו-3 מתנדבות.

מתחילת הפעילות בפרויקט הצטרפו עליו 8 נערות בגילאי 14-19, 3 מהן נמצאות בקשר בין אישי והשאר נמצאות בשלבים שונים של "חיזור" במטרה לשלבן בפרויקט. נערות אלו מאופיינות בהתנהגות מינית מסכנת מגיל מוקדם ובקשר מורכב עם ההורים ובני המשפחה.

שותפויות מוסדיות ומקצועיות

הפרויקט הינו במימון המועצה האזורית חבל מודיעין ומופעל בשיתוף עם אגף הרווחה, המועצה האזורית חבל מודיעין - עו"ס נערות אושרית פסדר, גב' איריס דליות מנהלת תחום קהילה אגף הרווחה חבל מודיעין.

הישגים מרכזיים בשנת 2011

- פתיחת הפרויקט ופיתוח אופי פעילות מותאם למרחב הכפרי של המועצה.
- קיום יום עיון בנושא זנות קטינים לעובדי הנוער ועובדות אגף הרווחה במועצה.

יעדים ותוכניות פיתוח לשנת 2012

- הגדלת מספר הנערות המקבלות מענה בפרויקט.
- המשגת שיטת העבודה המתאימה למרחב הכפרי.
- הטמעת הפרויקט בישובי המועצה.

שותפויות מוסדיות ומקצועיות

הפרויקט הופעל החל משנת 2004 כמכרז של משרד הרווחה השירות למתבגרים צעירות וצעירים, ועדת הגוי מקצועית הכוללת את הגב' חנה שטקלר, מפקחת בשירות למתבגרים צעירות וצעירים משרד הרווחה, הגב' יחיאלה ארבל מפקחת ארצית בשירות לשיקום נוער משרד הרווחה, הגב' ברג'יט קירון - אחראית תחום נוער אגף הרווחה עיריית רחובות, מר שלומי כהן - אשלים.

החל מינואר 2012, עבר הפרויקט להפעלה ישירה של עיריית רחובות. עמותת עלם נשארת כגוף המדריך את צוות הפרויקט וכחברה בועדת ההגוי.

תורמים לפרויקטים

משפחת פרימק אשר תרמה את שיפוץ המבנה ואיבזורו בצוואתה של ביתם שלי פרימק ז"ל.

מגמות ותופעות חדשות

רוב הנערות שפקדו את המרכז במהלך השנה ממוקמות על קצה רצף הסיכון ונמצאות במצבי מצוקה ממשיים כמו שוטטות, מעורבות בזנות ושימוש בסמים. בשל מצבן המורכב, מצריך הטיפול בנערות אלו שיטות התערבות משוכללות במטרה ליצור עימן קשר ולעורר מוטיבציה לשנוי.

יעדים ותוכניות פיתוח לשנת 2012

- מעבר לעבודה על פי מודל טיפולי חדש שפותח בשיתוף עם וועדת ההיגוי המקצועית, המותאם לנערות בקצה הרצף ושם דגש על צמצום נזקים, קשר בין אישי, ועבודה מחוץ למרחב שמהווה המרכז.
- המרכז יעבור באופן מוצלח להפעלה ישירה של עיריית רחובות. עמותת עלם תספק את הליווי וההדרכה המקצועיים.

"אין להבין את השוליים מבלי להבין את המרכז הפועל עליהם, אך גם אין להבין את המרכז מבלי להכיר את השוליים המערערים על המובן מאליו שהוא מתווה בחירת השוליים למוקד הדיון ולנקודת המוצע שלו מאפשרת להכיל בסיפור ההיסטורי שחקנים ובעיקר שחקניות, אשר מודרים לחלוטין מההבניה המקובלת של הסיפור הקולקטיבי. מבט מן המרכז יכול להגיע עד לשוליים, אך במקרים רבים אנשי המרכז לא מרחיקים ראות. (דבורה ברנשטיין, נשים בשוליים, מגדר ולאומיות בתל אביב המנדטורית, עמודים 9-298).

פרויקטים לצעירים חסרי בית

"מישהו לרוץ איתו" ו"גלגל"

תוכנית "מישהו לרוץ איתו" בתל-אביב ותוכנית "גלגל" בירושלים, פועלות החל משנת 2002 ונותנות מענה לצעירים וצעירות חסרי בית בין גילאי 18-26, הנמצאים במצבי סיכון ומצוקה קשים. צעירים אלו, לרוב משתמשים בסמים ו/או אלכוהול, מנותקים ממערכות תמיכה טיפוליות, חברתיות ומשפחתיות, וחיים את חייהם ברחוב. חלקם משתמשים באסטרטגיית הישרדות הכוללת מעורבות בפלילים או בזנות.

התוכניות כוללות שני מרכזי יום לצעירים חסרי בית, בתל-אביב ובירושלים, הפועלים 6 ימים בשבוע במקביל לעבודת הרחוב. העבודה בפרויקטים מתבצעת במספר אופנים וכוללת עבודת איתור ויצירת קשר עם כמה שיותר צעירים חסרי בית בערים בהן פועלות התוכניות, מתן סיוע הומניטארי ומענים בסיסיים הכוללים מזון, ביגוד, מקלחת חמה, שירותי כביסה, ציוד רפואי ועוד, סיוע במיצוי זכויות והפנייה לשירותים בקהילה. בנוסף פועלים המרכזים לצמצום הנזקים שאורח החיים ברחוב מסב לצעירים ומציעים בין השאר, תמיכה נפשית וטיפול רפואי. במקרים בהם קיימת מוטיבציה לשינוי, ניתנת לצעירים אפשרות לקחת חלק בתהליך טיפולי שיקומי ארוך טווח.

בנוסף למרכזי היום פועל במסגרת תוכנית "גלגל" בירושלים מקלט לצעירות חסרות בית משתמשות בסמים, המספק לינת לילה בטוחה ולא מותנית. בתל אביב כוללת התוכנית שתי דירות מעבר לצעירים וצעירות חסרי בית מכורים לסמים, לאחר שלב הגמילה הפיזית.

בפרויקט "מישהו לרוץ איתו" ובדירות המעבר כולל הצוות 7 עובדים בשכר וכ-90 מתנדבים. בפרויקט "גלגל" ובמקלט לצעירות מונה הצוות 5 עובדים בשכר ו-30 מתנדבים.

"שלטר" - מקלט לצעירות חסרות בית בירושלים

המקלט פועל בשיתוף עם החטיבה לקידום נוער וצעירים בעיריית ירושלים, מספק קורת גג זמנית ומאפשר לינת לילה עבור צעירות חסרות בית. המקלט מספק לצעירות הגנה מסכנות הרחוב, משמש כמרחב למזעור נזקים ובו בזמן מהווה בסיס ראשוני להתחלת תהליך שינוי. המקום פועל מדי לילה, 365 לילות בשנה ומאכלס בו זמנית כעשר צעירות.

המקלט מופעל ע"י מדריכות ומתנדבות שבמסגרת תפקידן יוצרות קשר אישי עם הצעירות, רכות המקלט מתווכת בין השהות במקלט לבין מרכז "גלגל", המספק מענה לצעירים וצעירות חסרי בית בשעות היום. מרבית הצעירות הגוזרות בפרויקט סובלות מתחלואה כפולה – מכורות לסמים ומאובחנות פסיכיאטרית.

תחום הקצה בעלם התגבש בשנת 2001 במטרה לתת מענה לבני נוער וצעירים הנמצאים בקצה רצף הסיכון, מנותקים ממערכות תמיכה משפחתיות, טיפוליות וחברתיות, חלקם אף נמצאים בסכנת חיים. בני נוער וצעירים אלו נאלצים לשרוד בעולם כשהם נטולי משאבים, הן בשל מצבם והיסטורית החיים שלהם והן בשל גילם הצעיר. הם משתמשים באחת או יותר מאסטרטגיות ההישרדות הבאות: התמכרות לסמים ואלכוהול, מעורבות בזנות ופעילות עבריינית. חלקם סובלים מבעיות נפשיות וממצבים פסיכיאטריים מורכבים. מדובר באוכלוסייה שקופה, אשר מודרת מהשיח המקצועי והציבורי.

התוכניות בתחום הקצה מותאמות למצבים אלו וכוללות מענים במספר תחומים: תוכניות לבני נוער וצעירים חסרי בית, תוכניות לבני נוער מכורים לסמים ותוכניות לבני נוער מעורבים בזנות.

העבודה בתחום הקצה מושתתת על מספר עקרונות מרכזיים המיושמים בכל הפרויקטים:

- **עבודת איתור** – במטרה להגיע לכמה שיותר בני נוער וצעירים המשתייכים לאוכלוסיית היעד, מתבצעת במסגרת הפרויקטים פעילות איתור על בסיס שוטף. פעילות זו כוללת איתור ויצירת קשר עם בני הנוער ברחוב, במועדונים, בזולות, באתרי אינטרנט ובזירות נוספות בהן הם שוהים.
- **מזעור נזקים** – במקביל לתהליכי שינוי ארוכי טווח, מספקים הפרויקטים מענים לטווח הקצר, כאשר המטרה היא בראש ובראשונה להפחית ככל האפשר את הנזק הפיזי והרגשי הנגרם כתוצאה מאורח החיים של אוכלוסיית היעד.
- **התערבות לאור מעגל השינוי** – שיטה המותאמת לעבודה עם מכורים, חסרי בית, קטינים בזנות ובמצבי חיים נוספים בהם נדרשת מוטיבציה לשינוי.
- **עבודה רגישת מגדר ורגישת תרבות** – מתן מענה ייחודי במסגרת הפרויקטים, התואם את צרכי אוכלוסיית היעד, על פי הרקע התרבותי וההגדרה המגדרית.
- **הגברת מודעות חברתית ויצירת שיח ציבורי** – מצבי המצוקה השונים שחווים בני הנוער הינם תוצר של הבניה חברתית בתוכה הם חיים. הגברת המודעות החברתית והמקצועית לאוכלוסיות בני הנוער בקצה רצף הסיכון ולמצוקותיה, תסייע לקדם את העיסוק בתופעה, מהשוליים, למרכז השיח הציבורי.

התפלגות לפי מין

קהל יעד	כמות
בנים	68%
בנות	32%

התפלגות לפי מוצא

קהל יעד	כמות
יוצאי ברה"מ לשעבר	62%
וותיקים	25%
החברה הערבית	9%
יוצאי אתיופיה	3%
אחר	1%

התפלגות לפי גיל

קהל יעד	כמות
15-18	6%
18-21	46%
21-25	47%
25-27	1%

מגמות נוספות שמאפיינות את הצעירים בפרויקט:

41 צעירים נמצאים בקשר אישי מתמשך עם מתנדב/ת ו/או עם עובדות מהמרכז. 80% מכלל הצעירים במרכז הינם מכורים לסמים ו/או לאלכוהול ו - 40% לפחות מאובחנים פסיכיאטרית. 90% מהצעירים צורכים שירותי הפחתת נזק ביניהם מזרקים, אמצעי מניעה ושירותים רפואיים.

שותפויות מוסדיות ומקצועיות

פרויקט "מישהו לרוץ איתו" פועל בשיתוף ובפיקוח משרד הרווחה - השירות להתמכרויות ובשיתוף עם הסוכנות היהודית, המחלקה לעלייה וקליטה. עיריית ת"א - מרכזי היום למכורים, תוכנית יזהר להחלפת מזרקים, מרפאת לוינסקי, היחידה לדרי רחוב.

תורמים לפרויקט

קרן קרוליתו, הקרן לידידות, קרן ויינברג, קרן גנדל.

תודה מיוחדת למר עמית מרשנסקי אשר תרם רבות לשיפוץ המבנה החדש של "מישהו לרוץ איתו" ולגב' עינת פלגי - אדריכלית על תרומתה לעיצוב המקום. כמו כן תודה לחברת נגב קרמיקה, כתר פלסטיק ופרופילון על תרומתן לפרויקט.

דירות מעבר לצעירים ולצעירות חסרי בית ומכורים לסמים בתל-אביב

הפרויקט מופעל בשיתוף עם השירות לטיפול בהתמכרויות במשרד הרווחה. הפרויקט כולל 2 דירות, האחת לצעירות והשנייה לצעירים מכורים/ות לסמים, שבחרו להשתקם וזקוקים למסגרת טיפולית תומכת בקהילה. בכל דירה מתגוררים ארבעה צעירים/ות לתקופה של 9-12 חודשים, לאחר שעברו תהליך גמילה פיזית באחד ממרכזי הגמילה הקיימים בארץ. לכל צעיר/ה נקבעת תוכנית אישית המותאמת לצרכיו ומגובשת בשיתוף עמו וכוללת, בין השאר, ביקורים קבועים במרכז יום לטיפול בהתמכרויות, טיפול פסיכולוגי פרטני, לקיחת חלק פעיל בתחזוק הדירה כהכנה לחיים עצמאיים ועוד.

כבכל הפרויקטים של עלם, גם דירת המעבר מופעלת ברובה ע"י מתנדבים המלווים את הצעירים באופן אישי וקבוצתי ולוקחים חלק משמעותי ביצירת אווירה ביתית ותומכת ובהקניית המיומנויות הנדרשות לקראת חיי עצמאות בחברה.

קהל היעד בתוכניות "מישהו לרוץ איתו" ו"גלגל"

צעירים/ות חסרי בית בגילאי 18-26, מרביתם צורכים סמים ו/או אלכוהול וחיים ברחוב ובמבנים נטושים כשהם מנותקים ממסגרות טיפוליות, חברתיות ומשפחתיות. לדירות המעבר מגיעים צעירים שעברו תהליך גמילה פיזית.

פילוח ומאפייני קהל יעד "מישהו לרוץ איתו" ודירות מעבר

- מספר הפניות לפרויקט במהלך 2011 עומד על 316, מתוכם 102 מצטרפים חדשים.
- ממוצע הצעירים במשמרת עומד על 40 צעירים וצעירות.

התפלגות לפי גיל

קהל יעד	כמות
16-18	6%
18-22	49%
22-26	36%
26 ומעלה	9%

מגמות נוספות שמאפיינות את הצעירים בפרויקט

30 צעירים נמצאים בקשר אישי מתמשך עם מתנדב/ת ו/או עם עובדת מהמרכז. 68% מכלל הצעירים במרכז הינם מכורים לסמים ו/או אלכוהול ו - 10% מאובחנים פסיכיאטרית. 90% מהצעירים צורכים שירותי הפחתת נזק ביניהם מזרקים, אמצעי מניעה ושירותים רפואיים. 90% מהצעירים צורכים שירותי הפחתת נזק ביניהם מזרקים, אמצעי מניעה ושירותים רפואיים.

מאפייני השוהות במקלט לצעירות חסרות בית

במהלך השנה שהו במקלט 56 צעירות לתקופות של לילה אחד לפחות. 30% מהצעירות שהו בו למעלה מ - 3 חודשים. 8% מהנערות במקלט הן מתחת לגיל 18, 41% מהנערות מכורות לסמים ו/או אלכוהול ו - 25% מהן מאובחנות פסיכיאטרית.

שותפויות מוסדיות ומקצועיות ל"גלגל" ולמקלט לצעירות חסרות בית

התוכניות פועלות בשיתוף פעולה תקציבי ומקצועי עם החטיבה לקידום נוער וצעירים של עיריית ירושלים. מרכז היום של "גלגל" פועל בשיתוף ובפיקוח משרד הרווחה- שירות להתמכרויות, החטיבה לקידום נוער וצעירים, האיגוד הירושלמי למאבק בסמים, יחידת שלם, אגף הרווחה ירושלים, מרכז למצבי חירום - ירושלים.

תורמים

קרן ווינברג, קרן יהל, קרן שטיינהרט. תודה מיוחדת לחברת ש.כהן גלעד שתרמה לשיפוץ גלגל במהלך 2011.

הישגים מרכזיים בשנת 2011

- מעבר מרכז היום למבנה חדש המותאם לצורכי האוכלוסייה והיקף הפונים.
- עבודת הרחוב המאומצת של עובדי ומתנדבי הפרויקט בין החודשים יולי-דצמבר 2011, במטרה להמשיך ולתת מענה לצעירים חסרי בית בתקופת המעבר שקדמה לפתיחת המרכז במשכנו החדש.
- שילוב מנטורית בפרויקט - מנטורית היא צעירה שעברה בעצמה תהליך משמעותי ויכולה לתרום מניסיונה לצעירות אחרות לפרויקט. המנטורית משולבת כחלק אינטגרלי מהצוות.
- גידול משמעותי במספר המתנדבים בפרויקט - מספר המתנדבים עמד במהלך 2011 על 90 מתנדבים, לעומת 50-60 בשנים קודמות.

יעדים ותוכניות פיתוח לשנת 2012

- הטמעת נושא הליזוי האישי ומעקב אחרי בוגרי דירות המעבר.
- הגדלת מספר הצעירות בתוכנית.

פילוח מאפייני קהל יעד "גלגל"

- מספר הצעירים שביקרו במרכז במהלך השנה - 288.
- מספר מצטרפים חדשים במהלך השנה - 137.

התפלגות לפי מין

קהל יעד	כמות
בנים	58%
בנות	41%
טרנסג'נדריות	1%

התפלגות לפי מוצא

קהל יעד	כמות
יוצאי ברה"מ לשעבר	28%
וותיקים	46%
החברה הערבית	9%
אנגלוסקסים	9%
יוצאי אתיופיה	4%
אחר	2%
יוצאי צרפת	1%
יוצאי דרום אמריקה	1%

בשנת 2008 נחנך פרויקט "ערים בלילה" בחיפה אשר נותן מענה לנערות בלבד וכולל 2 עובדות בשכר ו- 15 מתנדבות. במהלך 2011 נפתח פרויקט לאיתור נערות בזנות באזור חבל מודיעין, כרגע מופעל כפילוט.

קו סיוע לבני נוער בזנות

פרויקט ערים בלילה מפעיל קו סיוע לבני נוער בזנות, המופעל ע"י קבוצת מתנדבים שהוכשרה במיוחד. בני נוער המעורבים בזנות זקוקים לתחושת שליטה על אופן קבלת הסיוע, ולעיתים מתביישים במצבם וזקוקים לזרוע אנונימית של התערבות.

מטרות קו הסיוע:

- מתן מענה חירום לבני נוער בזנות.
- קשר מתמשך עבור בני נוער שאינם רוצים להיחשף.
- מענה ראשוני לאנשי מקצוע ולבני משפחה של בני נוער המעורבים בזנות.

קו הסיוע פועל 7 ימים בשבוע בין השעות 19:00-1:00, 365 ימים בשנה. מספרו: 054-9773666.

פילוח ומאפייני קהל יעד

"ערים בלילה" תל-אביב

במהלך שנת 2011 טופלו במסגרת הפרויקט כ- 123 בני נוער וצעירים, מתוכם כ- 50 חדשים.

התפלגות לפי מין	
מספר הפונים	קהל יעד
48	בנים
60	בנות
15	טרנס

הישגים מרכזיים בשנת 2011

- עבודה לאיתור צעירות במזרח ירושלים.
- פיתוח מודל עבודה ייחודי המספק מענה הוליסטי המותאם לצרכים המהותיים של חסרי בית, המצויים בנייתו מוחלט מהחברה ומהרשויות ובסכנת חיים ממשית.

יעדים ותוכניות פיתוח לשנת 2012

- העמקת העבודה במזרח ירושלים.
- הגדלת מספר הצעירים המאותרים.
- בחינת הצורך בפתיחת מקלט לצעירים חסרי בית בעיר.

פרויקטים לבני נוער המעורבים בזנות

"ערים בלילה"

"מה את חושבת שקמתי בבוקר יום אחד ורציתי להיות נער להשכרה? קרו לי לפחות אלף ואחת דברים שונים שהביאו אותי למצב הזה... את רוצה לעזור לי, אז אני צריך לפחות אלף ואחד דברים שונים..."
(א' נער בפרויקט)

תופעת המעורבות בזנות בקרב בני נוער הולכת ומתרחבת מדי שנה. על פי הערכות אלפי בני נוער, בישראל מעורבים בזנות, חלקם חיים בבית ומצויים במסגרת לימודית בעוד שאחרים נמלטו מסביבה מתעללת וחיים בנייתו ממשגרות משפחתיות וחברתיות, חשופים לסכנות הרחוב, עבורם הזנות מהווה אסטרטגיית הישרדות. כל אותם נערים ונערות, בין אם הם חיים בבית או מחוצה לו, סבלו בילדותם מהתעללות קשה, פיזית, מינית או רגשית ו/או חוו חוויה חזקה של דחייה, הזנחה או ניכור. בשנים האחרונות אנו פוגשים בתופעה פחות ופחות ברחוב, עיקר הפעילות מתבצעת בזירות סגורות, דירות דיסקרטיות, מכונים, סאונות מועדוני בילוי ועוד. זירה משמעותית נוספת היא רשת האינטרנט שם אנו עדים להתגברות משמעותית של התופעה בין אם בגלוי, באתרי הסקס ובין אם במרומז בפייסבוק, פורומים וצ'טים ובאתרי היכרויות תמימים לכאורה.

פרויקט "ערים בלילה" נותן מענה לבני נוער וצעירים מעורבים בזנות. מטרת הפרויקט הינה הפחתת נזק רגשי ופיזי, סנגור ומיצוי זכויות, יצירת אמון במבוגר משמעותי והענקת אלטרנטיבות לעולם הזנות כדי לאפשר בהדרגה יציאה מעולם זה. הפרויקט כולל שני מרכזים להפחתת נזק בתל-אביב ובחיפה המספקים לבני הנוער ולצעירים שירותים בסיסיים כמו מקלחת חמה, מזון, ביגוד וכד' וכן תמיכה נפשית ועזרה רפואית במידת הצורך. בנוסף מעניק הפרויקט ליווי פרטני במסגרתו מתנדב/ת משמש כחונך של נער או נערה ומהווה גורם תומך ומחזק. חלק מהותי ממטרות הפרויקט הוא תהליך האיתור של בני הנוער בזירות השונות בהן מתבצעת הפעילות, מדובר בתהליך מורכב ביותר במיוחד לאור העובדה שאת מרבית הצעירים אנו לא פוגשים כיום ברחוב.

פרויקט "ערים בלילה" נחנך בשנת 2001 בתל-אביב ומונה כיום 6 עובדים בשכר וכ-40 מתנדבים. הפרויקט פונה לקהל יעד של נערות, נערים וטרנסג'נדריות בגילאי 13-21.

שותפויות מוסדיות (קשר עם מוסדות וארגונים ארציים ומקומיים)

"ערים בלילה" תל אביב פועל בשיתוף פעולה וכחלק מהתוכנית הלאומית לטיפול בנשים ונערות בזנות, משרד הרווחה והקרן לילדים בסיכון - ביטוח לאומי.

תורמים לפרויקט

קרן קוסוי, קרן קהאן.

שותפויות מקצועיות - טיפוליות

פרויקט ס.ל.ע.י.ת, משרד הרווחה - התוכנית הלאומית לטיפול בנשים ונערות בזנות, עיריית תל-אביב, הביטוח הלאומי, מרפאת לוינסקי, הועד למלחמה באידס, פורום נוער תל-אביב.

הרחבת הפעילות במסגרת "ערים בלילה" תל-אביב במהלך 2011

1. הרחבת שעות פעילות במרכז להפחתת נזק - לאור צורך שעלה מצד בני הנוער פותח המרכז את שעריו אחת לשבוע בשעות הלילה, בין 02:00 לפנות בוקר ועד 06:00. כמו כן נוספה משמרת בימי שישי בצהריים.
2. פעילות ייחודית בחגים - תקופת החגים קשה במיוחד לכל מי שמנותק ממשפחתו וממסגרת תומכת כלשהי. במטרה להפיג את בדידותם של בני הנוער בתקופה זו ולספר להם תחושת שייכות וחווית חיים נורמטיבית נערכו במהלך השנה מספר אירועים סביב חגי ישראל - ארוחת חג בערב ראש השנה, פעילות בערב יום כיפור, מסיבת חנוכה ועוד.

התפלגות לפי גיל

קהל יעד	כמות
12-14	1.6%
14-16	36%
16-18	9%
18-21	6%
21 ומעלה	21.2%

התפלגות לפי מוצא

קהל יעד	כמות
וותיקים	40%
החברה הערבית	6%
יוצאי ברה"מ לשעבר	11%
יוצאי אתיופיה	2%
אחר (כולל מהגרי עבודה ופליטים)	41%

התפלגות לפי צריכת שירותים

סוג השירות	מספר הצורכים
מרכז הפחתת נזק	38
צמצום נזקים	22
שירותים בסיסיים הומניטריים	24
קו סיוע טלפוני	37
איתור	25
קשר אישי עם מתנדב / עובד	23
ליווי לטיפול רפואי	7
סיוע בנושאים משפטיים / משטרתיים	6

התפלגות לפי גיל

קהל יעד	כמות
12-14	6.4%
14-16	19.35%
16-18	27.42%
18-22	40.32%
22-26	6.45%

התפלגות לפי מוצא

קהל יעד	כמות
ילידי הארץ יהודים	38%
ערבים - מוסלמים	19%
ערבים - נוצרים	8%
יוצאי חבר העמים	18%
יוצאי אתיופיה	11%
אחר	3%

התפלגות לפי צריכת שירותים

סוג השירות	מספר הצורכים
מרכז הפחתת נזק	23
צמצום נזקים	12
שירותים בסיסיים הומניטריים	19
איתור	55
קשר אישי עם מתנדב / עובד	13

שותפויות מוסדיות ומקצועיות

אופק נשי, משרד הרווחה - התוכנית הלאומית לטיפול בנשים ונערות בזנות, משרד הרווחה - היחידה לנערה, עיריית חיפה, הביטוח הלאומי - הקרן לילדים בסיכון, פרויקט סחל"ב, "הבית ברחוב חיים".

הישגים מרכזיים בשנת 2011

- למעלה מ- 600 בני נוער מעורבים בזנות אותרו השנה במסגרת הפרויקטים של עלם - זאת בזכות הכשרות בתחום האיתור שניתנו על ידי צוות "ערים בלילה" לעובדי עלם.
- חיזוק מעמד צוות "ערים בלילה" כמומחים בתחום איתור בבני נוער בתחום - צוות הפרויקט העביר השנה הכשרות לאנשי מקצוע ביניהם אנשי משטרה, עו"ס, יועצות, מדריכי נוער ועוד.
- הרחבת פעילות - הוספת שתי משמרות למרכז הפחתת נזק בת"א.
- שיתוף פעולה עם תוכנית המנטורינג של ביה"ס לעבודה סוציאלית באוניברסיטת ת"א - שילוב מנטורית כעובדת בפרויקט ובמקביל הפניית נערות מן הפרויקט לתוכנית.
- שותפות בועדות הכנסת - בנובמבר 2011 התכנסה ועדת המשנה למאבק בסחר בנשים והוועדה לזכויות הילד ודנה בנושא סחר בקטינים לצרכי זנות. הדיון, בו לקחו אנשי עלם חלק פעיל, סייע להעלאת המודעות הציבורית לתופעה וסלל דרך לדיון משמעותי בהצעת החוק להפלת לקוחות זנות.

יעדים ותוכניות פיתוח לשנת 2012

- הרחבת המענה לבנים מעורבים בזנות במימון ממשלתי.
- הגדלת מספר הנערות בקשרים בין אישיים, יצירת מעקב ותיקוד של הקשרים.
- הגדלת מספר הפונים לקו הסיוע.
- יצירת תוכנית תעסוקה מותאמת לבני נוער בזנות.
- העמקת העבודה והתאמת המענים לדפוסים השונים של הזנות.

פילוח ומאפייני קהל יעד

"ערים בלילה" חיפה

במהלך 2011 טופלו בפרויקט כ- 62 בני נוער, מתוכם כ- 20 חדשים.

התפלגות לפי מין

קהל יעד	מספר הפונים
בנות	82%
בנים	16%
טרנסג'נדריות	2%

יעדים ותוכניות לשנת 2012

- הרחבת שעות הפעילות במרחב.
- בניית מודל עבודה שוטף עם כל גורמי האיתור בחיפה.
- בניית תוכנית למענה לבנים וטרנסג'נדריות בזנות בחיפה, בשיתוף עם הגורמים הרלוונטיים.
- הגדלת מספר הקשרים הבינאישיים עם נערות והעמקה שלהם.

054-9773666

קו סיוע לבני נוער הנותנים שירותי מין

פרוייקט "ערים בלילה"

מגמות חדשות בשנת 2011

- הצטרפות של 20 בני נוער חדשים לפרוייקט במהלך השנה.
- השנה אותרו בחיפה גם 9 בנים וטרנסג'נדריות המעורבות בזנות.

הישגים מרכזיים בשנת 2011

- פתיחת מרחב להפחתת נזק לנערות – המרחב משרת נערות מעורבות בזנות מאזור חיפה והצפון ומספק, בדומה למרחב בת"א, שירותים הומניטאריים, עזרה רפואית במידת הצורך ומערך ייעוץ ותמיכה נפשית. המרחב שייך לבית המחסה לנוער "הבית ברחוב חיים" המופעל על ידי פרויקט סחל"ב. המרכז נותן מענה פרטני לפי הצורך ופתוח מדי שבוע בימי ראשון בין השעות 18:00 ל- 21:00.
- עלייה במספר הנערות המאותרות ומספר הנערות הנמצאות בקשר בין אישי.
- מתן מענה לנערות הנמצאות על כל טווח רצף הזנות - צוות הפרוייקט מספק מחד מענה לנערות הנמצאות במסגרת לימודית ומעורבות בזנות ומאידך לנערות מנותקות ממסגרות המעורבות בזנות רחוב, בדירות דיסקרטיות וכדומה.

אירוע מיוחד – פתיחת המרחב לנערות

במטרה לחשוף את המרחב החדש בסוף אוגוסט 2011, ערך הצוות אירוע פתיחה אליו הוזמנו למרחב 11 נערות בגילאים 14-16. במסגרת האירוע הנערות עברו סדנא ייחודית בנושא טיפוח דימוי עצמי דרך איפור. תוך כדי הסדנא הועלו תכנים שונים חלקם אף קשים וכואבים ולמעשה נוצר שיח ראשוני בין הצוות לנערות. המפגש הסתיים בהצלחה כאשר עם מרבית הנערות הצוות נמצא כרגע בקשר, אצל חלק קטן מהן אף פחת משמעותית הסיכון למעורבות בזנות.

• **מתנדבים אנשי מקצוע המלווים את הצוות הבכיר בעמותה** – כחלק מהמחצף הארגוני, החל מהלך של הרחבת מתנדבי המטה ושנת 2011 העמידה קבוצה זו כקבוצה משמעותית ההולכת ומתרחבת וכוללת אנשי מקצוע בכירים בתחומם.

הישגים מרכזיים בשנת 2011

- **חיזוק מטה ההתנדבות והרחבת מעני ההדרכה והליווי** – חיזוק המענים הניתנים לכלל מנהלי ההתנדבות בשטח על פי תחומים, במטרה למקצע ולהעמיק את תהליך ההדרכה והליווי של מתנדבי העמותה. התהליך כולל מפגשים פרטניים וקבוצתיים בנושאים הקשורים לגיוס, מיון, ליווי, הכשרה והדרכת מתנדבים. ועדת ההתנדבות פעלה רבות להרחבת משרות המטה ומיצוב תהליך הדרכה מסודר למנהלי ההתנדבות בשטח. כל זאת בשיתוף פעולה הדוק עם מחלקת הדרכה.
- **ביסוס פורומים מתנדבים מובילים בתחום הניידות ומרכזי המידע והייעוץ** – מפגש זה של נציגי המתנדבים מהשטח עם מנהל התחום, מעמיק את השותפות בין צוות שכיר וצוות המתנדבים ותורם לעשייה משותפת וחיבור נכון בין המטה לשטח.
- **ועדת ההתנדבות** – הוועדה ממשיכה להתוות את הדרך המקצועית והמלצותיה משמשות סמן לצוותים המקצועיים. השנה הצטרפו לישיבות הוועדה נציגים רבים מהשטח ומהמטה ואנו רואים בכך חשיבות רבה לחיבור בין מטה ושטח.
- **ביסוס קשרים עם עסקים** – בתי עסק רבים בקהילה נרתמים להתנדב כפרטים וכקבוצות לעשייה עם בני הנוער של עם, בנוסף על תרומתם הכספית. השנה, ממשיכה בפעילותה במחלקה, אחראית על מערך התנדבות עסקים, שתפקידה לחבר בין בתי העסק שמעוניינים להתנדב לבין המחלקה לגיוס משאבים.
- **ביסוס עבודת המתנדבים בפורטל עם** – השנה המשיכו להצטרף בהדרגה עוד ועוד מתנדבים לפורטל עובדי עם. נכון להיום, מספר פרויקטים מנהלים פורומים סגורים בפורטל, הכוללים עובדים ומתנדבים, בהם דנים בסוגיות שונות הקשורות לענייני הפרויקט. הפורומים מאפשרים להעלות סוגיות והתלבטויות ולהרחיב את השיח המקצועי.

שותפויות

- קרן נעמי תרמה השנה לחיזוק מערך רכזי ההתנדבות ומטה ההתנדבות בעלם מתוך הכרה בחשיבות ליווי מנהלי ההתנדבות והעמקה מקצועית של שימור וליווי מתנדבי העמותה.
- קשר עם קרן אימפקט וקרן הישג. מספר המילגאים גדל ועמד על 80 מילגאים משתי הקרנות ששובצו לעשייה בפרויקטים השונים וסך השעות שנתרמו לעמותה מטעמם עמד על למעלה מ- 6,000 שעות בשנת הלימודים הנוכחית. משתי הקרנות המובילות בלבד.
- נמשך הקשר עם מכללות ואוניברסיטאות במסגרת מחויבות אישית והכשרות מעשיות לסטודנטים.
- התבסס הקשר עם חברת אמדוקס ישראל, אשר העמידה לרשות עשרה מחברי הצוות המנהל בעמותה מנטורינג עיסקי פרטני. תהליך המנטורינג הראשון עבר בהצלחה מרובה ואנו בעיצומו של סבב שני של מנטורינג למנהלי דרג הביניים של העמותה וכן ביסוס התנדבות קבוצתית של עובדי אמדוקס מול נידת השרון. תהליך זה הופעל בשיתוף וליווי ציונות 2000 המקדמת מרכזי מנטורינג בין מגזריים בעסקים.

פניות להתנדבויות יתקבלו במייל: leah@elem.org.il

עמותת עם רואה את הטיפול בנוער בסיכון ובמצוקה כאחריות של כלל החברה בישראל. לכן, במקביל לשיתוף פעולה הדוק עם מערכות הרווחה והחינוך והרשויות העירוניות, משקיעה העמותה מאמצים לרתום גם את הקהילה לשותפות אמיתית בעשייה החברתית.

תחום התנדבות עוסק בפיתוח, גיוס משאבים והון אנושי בקרב הקהילה המקומית למען בני נוער בסיכון. המטרה היא להעמיק את המעורבות והשותפות של הקהילה בסיוע לבני הנוער ולפתח מענים ושירותים חדשניים עבורם – כל זאת על בסיס התנדבותי. עלם הוקמה כארגון מתנדבים, ובמקביל לאנשי המקצוע המועסקים בארגון, פועלים כיום כ- 1700 מתנדבים, מתוכם כ- 300 בני נוער המתנדבים למען בני נוער אחרים.

פעילות מתנדבי עם

מתנדבי שטח

המתנדבים פועלים במגוון התוכניות והפרויקטים בשטח, הן בתפקידים ישירים עם בני הנוער והן בהדרכות צוותים מקצועיים, גיוס משאבים, ליווי וסיוע להפעלת מערכי המתנדבים בכל הארץ ועוד. ההתנדבות מקבלת ביטוי בכל התוכניות והפרויקטים אותם מפעילה העמותה והפעילות בתחום מתבצעת באמצעות מנהלי התנדבות. בכל פרויקט נמצא מנהל התנדבות בשכר, שאחראי על ניהול וליווי מערך המתנדבים. בנוסף למתנדבים האינדיבידואלים הפועלים בעמותה על בסיס קבוע, קיימות מספר מסגרות התנדבות נוספות:

- **נוער מתנדב** – רוח ההתנדבות בעמותה שורה גם על רבים מבני הנוער הנעזרים בעלם, ואלה הופכים לעיתים קרובות למתנדבים ולפעילים בעצמם. מדובר בתהליך העצמה אישי וחברתי כאחד.
- **מתנדבים המתגייסים לאירועים חד פעמיים** – מסייעים לצוות הקבוע באירועים כגון ימי התרמה, אירועי גיוס משאבים, הרצאות, פעילויות למען גורם שלישי עם בני הנוער, מיזמי שיפוצים וכו'.
- **מתנדבי חו"ל** – פעילים בארצות הברית ובאירופה בעיקר למטרת גיוס משאבים.
- **מתנדבים עסקיים** – פעילים כבתי עסק המעסיקים בני נוער וכעסקים למען הקהילה, המתגייסים לאירועים מיוחדים במהלך השנה.
- **סטודנטים המקבלים מלגת לימודים** – סטודנטים הזכאים למלגה בעבור עשייה חברתית עם ולמען בני הנוער.

מתנדבי מטה

- **הועד המנהל של העמותה וועדות המשנה** – תחת הועד המנהל פועלות וועדת הכספים והוועדה המקצועית, שלה וועדות משנה בנושאים: התנדבות, ניהול ידע, משאבי אנוש, מחקר והערכה וגיוס משאבים. חברי הוועד מעורים מאד בעשייה הלכה למעשה ומתקיים קשר הדדי מפרה ודיאלוג מתמיד בין חברי מוסדות העמותה לבין הצוות הניהולי של עם. משנת 2010 פעיל פורום "מעגל עם", אשר כינס את כל מתנדבי עם שכיהנו בוועד המנהל לדורותיו ותרמו רבות במהלך השנים לקיום ופיתוח העמותה. מטרת הפורום הינן שמירה על קשר, חיבור ועדכון שוטף אודות עשייתה של עם כיום ואפשרות לשילובם במעגלי עשייה קיימים. עשייה זו מלווה על ידי אשת מקצוע בתפקיד מנהלת מוסדות העמותה שתפקידה ללוות, להנחות ולאגם את כל מעגלי הידע בתחום מוסדות העמותה.
- **ועדת התנדבות** – הוועדה מכהנת כתת וועדה של הוועדה המקצועית. בוועדה חברים אנשי אקדמיה, עובדי מטה ושטח וחברי הוועדה המקצועית, הדנים בסוגיות פרקטיות וארגוניות בתחום ההתנדבות. חברי הוועדה יוזמים ומעורבים בפעילות העמותה ומהווים קבוצת ליווי, גיבוי ותמיכה בעבודת מנהלת תחום ההתנדבות. כינונה של הוועדה מסייע רבות לקבלת החלטות והתווית הדרך של התחום כולו.

2. הכשרות מקצועיות

נושא	תחום
הדרכת מתנדבים	עבודת רחוב
הדרכת מתנדבים, רב תרבותיות	הפוכים
הדרכת מתנדבים, רב תרבותיות	קצה ונערות
הדרכה קבוצתית	תעסוקה
קורס ניהול והדרכת מתנדבים	רב תרבותיות
הדרכת מתנדבים בתחומים	התנדבות

תורמים לפרויקט

קרן יד הנדיב – העניקה סיוע כספי בפיתוח מערכת ניהול ידע, לצרכי הערכה ומחקר.

הכשרות לגורמי חוץ

כנס-מקצועי שנתי

הכנס עסק השנה בהתבגרות בני עולים בישראל. הכנס נערך בבית ברל בשיתוף עם מחלקת החינוך של מכללת בית ברל ובשיתוף משרד הקליטה, אגף הרווחה.

מחלקת הדרכה וניהול ידע החלה את פעילותה בשנת 2007 ושמה לה כמטרה להוביל תהליכי התמקצעות בארגון, לטפח כתיבה, המשגה ומצוינות בתחומי הפעילות הארגוניות.

הידע המקצועי שפותח בארגון במשך השנים, הינו משאב בעל ערך הן ברמת בשינוי החברתי שעלם שואפת לקדם והן ברמת גיוס המשאבים. הפצת הידע באמצעות הכשרות לגורמי חוץ ובאמצעות כתיבה ופרסומים מקצועיים הינם כלים לקידום שינוי חברתי הן בקרב הקהילה המקצועית והן בקרב קהילת המתנדבים הפוטנציאליים שלנו קרי, הקהל הרחב.

אנו מאמינים שהעברת הידע והתפיסות המקצועיות שלנו והטמעתם תורמים לשינוי חברתי בכך שמשפיעים על דרכי עבודה עם נוער בארץ. שינוי עמדות מקצועיות בקרב מטפלים עובדי חינוך ועובדי נוער והקניית מיומנויות חדשניות, הן חלק משמעותי בתהליכי שינוי מקצועיים שעלם רוצה להוביל.

עקרונות העבודה

מעגל ניהול הידע מורכב משילוב של כלים מתוקשבים (פורטל פנים ארגוני, אתר האינטרנט של עלם, ניוזלטר ומערכת איסוף נתונים ממוחשבת) ושל כלים "מסורתיים" כגון כתיבה והמשגה, מחקר, הכשרות והדרכות. אנו מאמינים כי התהליך כולו מתחיל באיסוף הידע מהשטח וממרחי הידע בארגון, המשגתו, עריכת מחקר כתיבתו ופרסומו יובילו להנחלתו. תהליכי ההדרכה מאפשרים הטמעה של הידע ובדיקתו מול השטח.

כוח אדם

במחלקת הדרכה וניהול ידע פועלים כ-9 עובדים בשכר וכ-4 מתנדבים.

הגדרת קהל היעד

- עובדי עלם.
- מתנדבי עלם.
- קהל אנשי המקצוע העוסקים בעבודת נוער בארץ.

הכשרות פנים לפי תחומים

1. ימי מנהלים

במהלך השנה התקיימו 3 ימי מנהלים בנושאי הדרה חברתית, התנדבות עסקים וסוגיות משפטיות בעבודת נוער.

יעדים ותוכניות פיתוח לשנת 2012

תמיכה בביצוע מטרות תכנית העבודה על ידי איגום הכשרות ארגוני

- ייעול מערך ההכשרות הארגונית בהתאם למטרות תכנית העבודה השנתית.
- פיתוח שדרת ניהול.
- ימי הכשרת מנהלים רבעוני - על פי יעדי תכנית העבודה הארגונית: ימי מנהלים תחומיים חוצי ארגון.
- ימים תחומיים חוצי ארגון - יצירת רצף מהכשרות שנה קודמת: פיתוח מקצועי של מח הדרכה - מפגשי הד/הד וחיוזוק מיומנויות הדרכה והדרכה קבוצתית. נושא למידה שנתי התערבות במגזרים מסורתיים - ערבים וחרדים ושילובם במודלים הקיימים.
- איגום ימי אוריינטציה לעובדים חדשים.

מיצוב עלם כגורם מקצועי משמעותי

- הרחבת העברת ידע ומכירתו.
- בנית תכנית מחקר מדידה והערכה לתחומים בעלם.
- כתיבת תכנית אב ובנית תשתית למרכז הכשרות מיסודה של עלם.

שיפור איכות המענים בתחום ניהול ידע

- שיפור רמת השימוש השוטף במערכות.

הישגים מרכזיים בשנת 2011

מיצוב עלם כעמותה מובילה מקצועית

- השתתפות שיא בכנס עבודת רחוב (350 משתתפים).
- הכפלת הכשרות לגורמי חוץ - השנה נמכרו הכשרות בסכום של 100,000 ש"ח.
- התנעת תהליך ארגוני של כתיבת ספר עלם - בכל תחום הוקם צוות כתיבה אשר כותב את תורת התחום.
- המשגות - בתחום התנדבות, דרך המלך.
- פרסום פרק בספר "מישהו להתנדב איתו" על ידי צוות כתיבה מתחום הפוך ומדריכי התחום.
- הופעה בכנסים - כנס מכון מופ"ת, כנס באר שבע ועוד.
- הגדרת נוהל לאישור וניהול תהליכי מחקר בעלם ואישור 4 מחקרים.

שיפור השרות המקצועי למגזרי מיעוט

- קליטת מדריך מהמגזר הערבי. כניסתו להדרכת פרויקטים של המגזר ופרויקטים מעורבים.
- עריכת הכשרה לצוות מנהלים במטה, הדרכה וצוות מוביל בנושא רב תרבותיות - 4 מפגשים לכל סקטור על ידי מכון מרחבים. תמיכה בשדרת הניהול.
- הכשרה ניהולית ועיצוב תפקיד למנהלות במטה - מסגרת של 5 מפגשי הכשרה במהלכם נערך בירור ומיפוי תפקידים, הגדרה מחדש של מיצוב התפקיד, כולל שינוי שם.
- הכשרת מנהלים בתחום הרב תרבותי - הכשרה למתן מיומנויות ניהול צוות למנהלי תחום הרב תרבותי. בהשתתפות מרצים מתנדבים וצוות הדרכה.
- שינוי ושיפור מודל תכנית העבודה השנתית ומתן הכשרה והדרכה בהתאם למנהלי צוות מוביל.

שיפור תהליכי ניהול ידע בארגון

רתימת האתר לגיוס משאבים והפצת ידע-עיצוב אתר חדש כולל פתיחת ספריה חיצונית, שיפור השימוש הארגוני בפורטל - הכנסת חומרים לספריה המקצועית על ידי מטה ושטח (השנה הוכנסו כמאה פריטי ידע חדשים). שימוש גובר בספריה הטלפונים - ובספריה נהלים וקבצים.

התפלגות לפי נושאי השתלמות

נושאי השתלמות	כמות
נוער בסיכון - גישה בלתי פורמאלית	20 - 52.6%
קצה / זנות	6 - 15.8%
עבודת רחוב	5 - 13.1%
נערות	3 - 7.9%
נוער עולה	2 - 5.3%
התנדבות	2 - 5.3%
סה"כ	38 השתלמויות

הקשר עם המגזר העסקי הינו אחד מעמודי התווך של עמותת עלם לאורך עשרים ותשע שנות פעילותה. במסגרת השותפות עם המגזר העסקי, עמותת עלם מציעה מגוון אפשרויות לשיתופי פעולה ופתוחה לשיתופי פעולה יצירתיים חדשים, העולים מהשטח ומהשותפים העסקיים.

חברות רבות במשק הישראלי בוחרות להצטרף אלינו במאמץ הלאומי למען בני הנוער בקמפיין "דגל אורות התקווה של עלם", בהובלתה של נשיאת עלם, הגב' נאוה ברק. מטרתו של קמפיין הדגל הן העלאת המודעות בקרב הציבור לבני נוער בסיכון בישראל וגיוס משאבים עבור הפרויקטים השונים של העמותה. בשנת 2011 דגל אורות התקווה עלה לירושלים. הדגל הוצב לראשונה על חומת העיר העתיקה, במתחם אלרוב, בסיועה של עיריית ירושלים. שותף מרכזי בפרויקט "דגל אורות התקווה של עלם" הוא בנק הפועלים אשר במשך שנים תומך בעמותה באמצעות מתן חסות לפרויקט, ובכך מסייע רבות לקידום אלפי בני הנוער בסיכון.

חברות רבות נוספות נרתמו לסייע בקמפיין הדגל בדרכים שונות: תרומה באמצעות הדלקת נורות, תמיכה כספית בפרויקטים של עלם, הצטרפות רשתות כגון קבוצת פישמן ("טוים אר אס") ורשת "אייס" שקיימו התרמה בקופות ורשתות "סטימצקי" ו"פוקס", אשר מכרו דגלונים כתרומה לעמותה.

מדי שנה מצטרפים אלינו בכירי המשק לערב ההתרמה השנתי של העמותה, אם באמצעות מתן חסות לאירוע או על-ידי רכישת כרטיסים אישית או קבוצתית לעובדי החברה. הכנסות ערב ההתרמה הוקדשו השנה לתחום הקצה במסגרתו מפעילה עלם פרויקטים למען צעירים חסרי בית ונוער בזנות. אנשי עסקים רבים נרתמו לאירוע. את החסות המרכזית לאירוע העניקה חברת "נובל אנרגי" וחסות נוספות ניתנו ע"י "בזק", "קוקה קולה", "שטיחי איתמר" ו"מכשירי תנועה". "אות יקיר עלם" הוענק השנה לבנק הפועלים על מסירותו לעמותה ועל השותפות ארוכת השנים.

ישנן חברות הבוחרות לאמץ תחום מסוים בעלם. כך למשל, חברת "IDB" אימצה מספר פרויקטים בשדרות ובאופקים ומלווה את פעילותנו במסירות רבה. חברת "מגדל" אימצה את תחום מרכזי ה"מגדלור", ובכך נתנה יד לקידום התחום הרב תרבותי. חברת צ'ק פוינט מלווה ותומכת לאורך שנים בפרויקט ערים בלילה ובמרכז למניעה ולטיפול באלימות מינית בקרב ילדים ובני נוער.

פורום אנשי עסקים למען עלם החל לפעול בשנת 2011 במטרה להגדיל את מעגל התורמים של עלם וליצור כלים לגיוס משאבים לאורך זמן. יו"ר הפורום הוא מר סנדר טל, חבר הוועד המנהל של עלם ונשיא קבוצת "כתר פלסטיק". במסגרת פעילויות הפורום יזמה קבוצה מהפורום את המרוץ למען עלם.

מרוץ עלם הראשון התקיים ב - 11.11.11 בעיר בת-ים, בשיתוף עם עיריית בת-ים והוכתר כהצלחה גדולה. במרוץ השתתפו למעלה מ - 1000 רצים במקצה תחרותי של כ - 11 ק"מ ובמקצים העממים השתתפו כ - 1,500 רצים ותלמידי העיר בת-ים. המרוץ חשף את עמותת עלם לאוכלוסיות חדשות. המגזר העסקי התגייס למען עלם הן בהענקת חסות למרוץ והן בהשתתפות רצים מטעמם. לאור ההצלחה, המרוץ יהפוך למסורת בשנים הבאות. הפורום, במקביל, ממשיך בפעילותו הענפה לקראת שנת 2012.

בשנתיים האחרונות חברות רבות מסייעות לעלם גם באמצעות התנדבות המגזר העסקי ועלם שמחה ומברכת על כך. במסגרת תחום זה פותחו מסלולים שונים, המותאמים לפרופיל המתנדב מהמגזר העסקי בסיוע "ציונות 2000". התנדבות העובדים מותאמת לתחומים השונים בעלם. בשנה זו נטלו חלק בפעילויות ההתנדבות בין היתר החברות אמדוקס, שטראוס, תדיראן, מגדל, הדס ארזים, סלקום, אל אופ, לוריאל, פיקססאוט, מייקרון, לובינסקי, קוקה קולה ובנק יהב.

עלם שואפת לפתח שותפויות אסטרטגיות ארוכות טווח. חברת "יוניליוור ישראל" הינה דוגמה לשותפות שנמשכת זו השנה השנייה. בשנת 2011 בני הנוער במרכזי "הפוך על הפוך" השתתפו בסדנאות של מספר חודשים המסייעות בהתמודדות עם סוגיות הקשורות בדימוי הגוף. בנוסף, התקיימו פעילויות רבות במסגרת מסלול ההתנדבות המשותפת של עובדי "יוניליוור ישראל" מכל הארץ ובני נוער ממרכזי "הפוך על הפוך", למען גורם שלישי בקהילה. כמו כן, שולבו מנהלים בכירים מהחברה במסלול התנדבות אישית. תוכניות אלו ימשיכו בשנת 2012.

שיתוף פעולה נוסף עם המגזר העסקי בשנים האחרונות הוא במסגרת תכנית "דרך המלך", שמטרתה מתן הכשרה תעסוקתית לנוער מנותק ועובר חוק בשילוב חונכות אישית. בשנה זו נטלו חלק בפעילויות החברות מכתשים-אגן, בזק, ג'ון ברייס, בזק אונליין, אפריקה ישראל השקעות ורבות נוספות.

אנו קוראים לחברות להמשיך, לפעול ולשתף פעולה עמו בדרכים המתאימות להן: החל מתרומה כספית, אימוץ פרויקט / תחום, השתתפות בערב ההתרמה, מתן חסות לדגל, מתן חסות לאירוע התרמה, ברשתות השיווק ובחנויות וכן בפעילות התנדבותית.

פניות מעסקים יש לשלוח למייל adis@elem.org.il עבור עדי שמגר, מנהלת קשרי עסקים.

שותפויות מקצועיות בין עמותת עלם לבין גורמים חיצוניים שונים – משרדי ממשלה, גופים ציבוריים, ארגוני המגזר השלישי ורשויות מקומיות – מסייעים בקידום תוכניות העמותה, בגיוס משאבים, בהגדלת סיכויי ההצלחה וההשפעה של התוכניות השונות, וכן מקלים על הטמעתן ברשויות השונות, לאחר ביסוסן. בכך מסייעות השותפויות לעלם לממש את מטרותיה בצורה מיטבית – להתריע על צורכי בני הנוער בסיכון, ולהציע לבני הנוער את המענים הטובים והחדשניים ביותר.

בעידן הנוכחי, שבו היצע המשאבים החומריים העומד לרשות המגזר השלישי הולך ומצטמצם, קידום ראייה מערכתית וארגונית משותפת וכוללת ואיגום משאבים מושכל הם בעלי חשיבות עליונה. תחום פיתוח שותפויות מערכתיות, נועד לאפשר השקעה בפיתוח מקיף ומעמיק של שותפויות אסטרטגיות וקידום ראייה מערכתית כוללת ומתכללת. התחום עוסק בשימור, פיתוח והרחבת שיתופי הפעולה הקיימים וביצירת שיתופי פעולה חדשים.

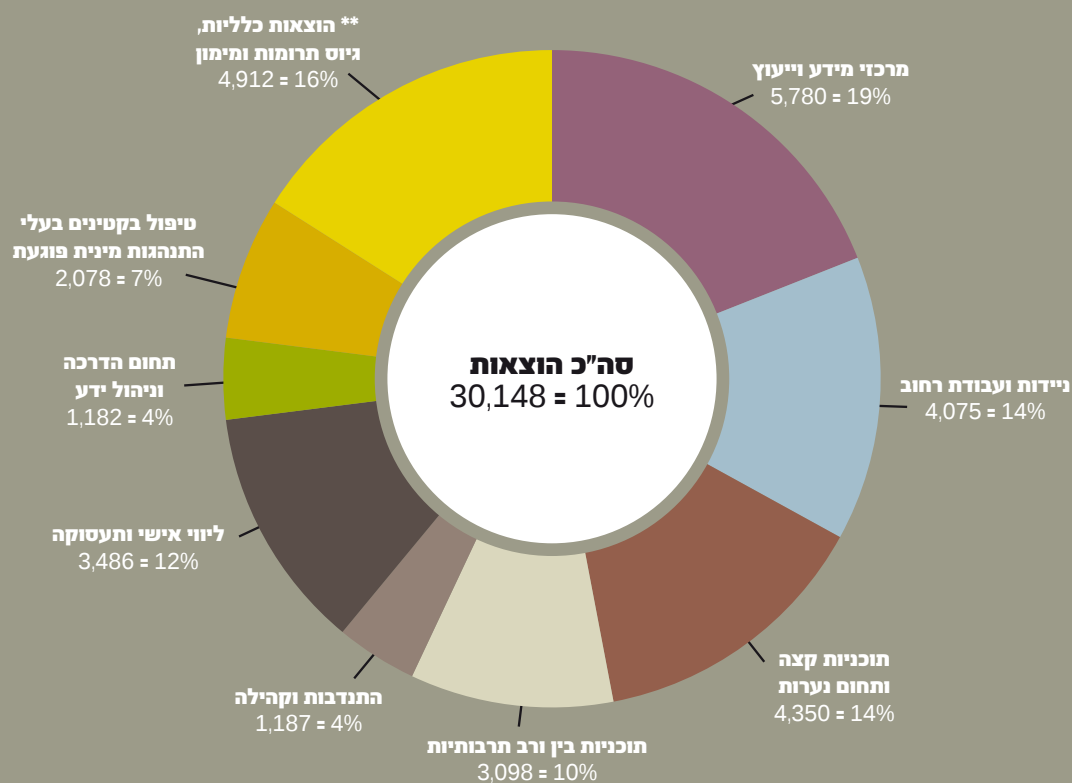
התחום הינו תחום רוחבי המצוי בקשר הדוק ושוטף עם כלל תוכניות עלם. מטרתו היא לחזק את תוכניות עלם, באמצעות גיבוש שותפויות מקצועיות וכספיות שיתקיימו לאורך זמן. בנוסף, לעלם כ- 25 מתאמים ישוביים (מנהלי הפרויקטים הגדולים של עלם ביישובים השונים בכל רחבי הארץ) העובדים לקידום שותפויות ברמה המקומית, תוך סיוע והדרכה של תחום השותפויות.

עקרונות מנחים

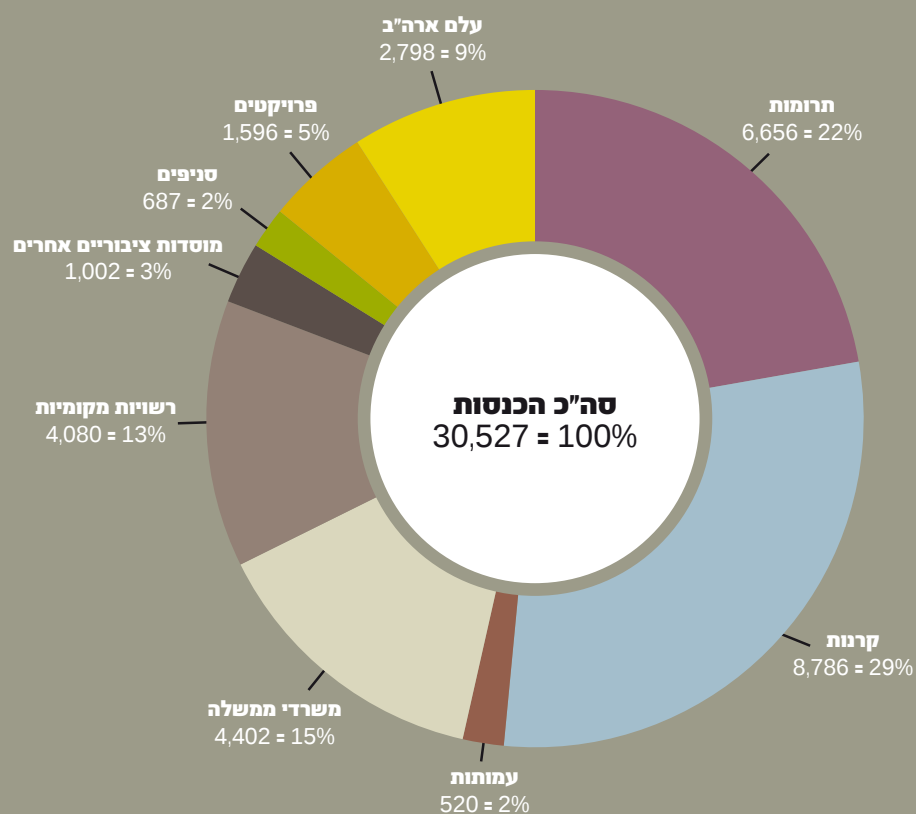
1. פיתוח והגברת שותפויות מקצועיות וכלכליות עם מוסדות ממשלתיים, ציבוריים, עירוניים ואקדמיים לבין עמותת עלם, על תחומי פעילותה השונים.
2. פיתוח והובלה של חשיבה מקצועית בין-תחומית, במטרה לחזק תוכניות קיימות ולפתח תוכניות חדשות לכלל תחומי עלם.
3. בניית שותפויות עירוניות וארציות תוך מעבר משיתוף פעולה קצר מועד לשיתוף פעולה אסטרטגי ארוך-טווח עם השלכות על התקציב והתפעול.
4. שילוב עלם בתוכניות ארציות ממשלתיות ו/או ציבוריות כחלק אינטגרלי מהפעילות הארצית.
5. קידום מהלכים בכנסת ובסקטור הציבורי לחיזוק תוכניות עלם ולחיזוק מטרות הארגון.

הוצאות

הכנסות

* הנתונים אינם מבוקרים ומוצגים באופי ש"ח.
** יחס הוצאות הנה"כ לעומת סך ההכנסות (לרבות שווי מתנדבים
בסך כ - 11,875 א' ש"ח) הינו כ - 11.5%.

חברי וועדה מקצועית

ד"ר אמנון לזר - יו"ר
 ד"ר אהרן יורק
 ד"ר אורלי קלדרון
 איילה שטיינפלד כוחן
 בוני ג'קובסון
 חיותה שנבל
 חיים מסינג
 פרופ' יוחנן ווזנר
 יחיאל ערן
 לינור רובן
 פרופ' משה שרר
 ד"ר מרים גולן
 ד"ר נתי רונאל
 עדן פוקס
 פרופ' רוני ברגר
 רפאל לנדה
 פרופ' שלמה רומי
 שמואל חזון

חברי וועדת כספים

מנחם שלגי- יו"ר
 נחמיה מלך- גזבר
 עדן פוקס

נשיאת העמותה

נאוה ברק

חברי הוועד המנהל

בעז דותן- יו"ר
 אן ביאלקין - יו"ר עלם ארה"ב
 לינור רובן - נשיאת עלם ארה"ב
 ד"ר אמנון לזר
 טל סנדר
 טליה זאבי
 ישי דוידי
 פרופ' יוחנן ווזנר
 מנחם שלגי
 ד"ר מרים גולן
 נחמיה מלך
 ניסים אדר
 עדן פוקס
 פרן כץ
 פרופ' רוני ברגר
 רפאל לנדה

חברי וועדת ביקורת

עו"ד יוסף שטח - יו"ר
 אהוד נשר
 אודי נבו
 רו"ח יוסף פראג'
 מוטי מור
 שמואל גלייזנר

משפחת יוסף משען
משפחת קרייג פלאט
עמותת אשלים
פדרציית ניו יורק UJA
פדרציית דאלאס
פרנסיס כץ
קונדיואיט
קרן אלפא אפסילון פי
קרן גרצמן
קרן יד הנדיב
קרן יהל ע"ש יהודה ליאון רקנאטי ז"ל
קרן סטאר
רות מרקס

10,000-50,000 ש"ח

Discount underwriting & issuing Ltd
PEF Israel Endowment Funds, Inc.
אגן מכתשים
אדיר תמר ניהול נכסים בע"מ
אולד איי בע"מ
אופיר גרינברג
אורתם סהר הנדסה בע"מ
אל גל שיווק קום בע"מ
אל גל תעשיות אקרליות בע"מ
אלדן תחבורה בעמ
אלון חברת הדלק לישראל
אלוני חץ נכסים והשקעות בע"מ
אלטשולר שחם ניהול קרנות נאמנות בע"מ
אלינור מנוצי
אלעזר גרינשטיין
אסם השקעות בע"מ
אקסלנס נשואה חיתום
בזק בינלאומי בע"מ
בזק בע"מ

מעל 1,500,000 ש"ח

הקרן לידידות
קרן קרוליתו, שוויץ

500,000-1,500,000 ש"ח

המוסד לביטוח לאומי
ורדה ובעז דותן
צוואת המנוחה אידה מטס
קרן הוראס גולדשמיט

250,000-500,000 ש"ח

בנק הפועלים - פועלים בקהילה
הסוכנות היהודית שותפות 2000 - פדרצית שיקגו
יוניליוור ישראל
לינור רובן
קרן הארי וג'נט ויינברג
קרן נעמי
קרן FY

100,000-250,000 ש"ח

HP ישראל
IBC חברת מבני תעשייה בע"מ
הקרן המשפחתית על-שם תד אריסון
מגדל חברה לביטוח בע"מ
משפחת עירא רנרט
עמותת שעלי תקווה
צ'ק פוינט טכנולוגיות תוכנה בע"מ
קרן אי.די.בי למען הקהילה
קרן בוניטה
קרן בוקסנבאום-נטע
קרן ג'פרי אלטמן
קרן גלנקור לחינוך ורווחה
קרן גנדי
קרן העיזבון של לואיס פיל
קרן משפחת ביאלקין
קרן משפחת גנדל
קרן סטלה וצ'ארלס גוטמן
קרן סמואל סבה

50,000-100,000 ש"ח

אדווארד בלנק
בנק יהב
בנק מזרחי טפחות בע"מ
ג'ודי פלום
הוועדה הציבורית לקביעת ייעודם של עזבונות לטובת המדינה
הרשות הלאומית למלחמה בסמים ואלכוהול
מנחם שלגי

סייטקו
 סלקום
 ספרה ניהול קרנות בע"מ
 סקאדן, ארפס, סלאט, מיגאר, פלום ושות' משרד עורכי דין
 עירא ליפמן
 ענת ואודי אנג'ל
 פרטנר תקשורת
 קבוצת ההשקעות סנטור
 קבוצת ישראלכרט
 קבוצת נגב
 קבוצת שטראוס
 קבוצת שיכון ובינוי בע"מ
 קיואסקאי
 קרן אלן סליפקה
 קרן ג'ק ואניטה זלץ
 קרן גבריאלי שרובר
 קרן גרי זלץ
 קרן דן מאייר
 קרן הכט
 קרן זנקל
 קרן חסד וצדקה
 קרן טוני בלום
 קרן מיכאל וג'ואן לוין
 קרן משפחת בלינסון, דטרויט
 קרן משפחת צבי ועופרה מיתר
 קרן משפחת שטיינהרט בישראל
 קרן ע"ש סוניה ואדוארד קוסיו
 קרן פריגו
 קרן קאהן
 קרן קלור
 קרן רש"י
 רדיו הבירה
 רוני דואק
 רחל הדויגה וייס
 שולט, רות, וזיבל משרד עורכי דין
 שופרסל בע"מ
 שטיחי איתמר
 שטרומ איתי
 שיבולת ושות' משרד עורכי דין
 שינטל נעם
 תרכובות ברום

ביוסנס וובסטור (ישראל) בע"מ
 בנק לאומי
 ברדון משרד עורכי דין
 ברק קפיטל חיתום בע"מ
 ג'יי.פי.מורגן
 גולדמן סאקס
 די איי סי הלוואות בע"מ
 דיפלומט מפיצים
 דן גבע חברת עורכי דין
 ה.שטרן (ישראל) תכשיטים ואבני חן בע"מ
 החברה המרכזית לייצור משקאות קלים בע"מ
 היידי זנקל
 המגבית המאוחדת
 הפדרציה היהודית של דטרויט
 הפדרציה היהודית של סאן פרנסיסקו
 הפדרציה היהודית של קנזס סיטי רבתי
 הרצליה מדיקל סנטר
 וואן שירותי תוכנה 1997 בע"מ
 ח.ל. ניהול ויעוץ
 חברת מבנים ניו ליין
 חיפה כימיקלים
 טבע תעשיות פרמצבטיות בע"מ
 יו.בי.אס
 יוסף בר נתן - שובל סוכנות לביטוח בע"מ
 יפנאוטו חברה ישראלית לרכב בע"מ
 כימיאגיס
 כימיקלים לישראל בע"מ
 כלל פיננסים בטוחה ברוקרג'
 כלל פיננסים חיתום בע"מ
 כתר פלסטיק
 לאומי פרטנרס חתמים בע"מ
 לסטר קראון
 מאיר חברה למכונות ומשאיות בע"מ
 מבטח שמיר אחזקות בע"מ
 מגבית קנדה
 מיטב הנפקות ופיננסים
 מיטב ניהול
 מיכאל שאול ונירית וויס
 מירס תקשורת
 מכשירי תנועה ומכונות (2004) בע"מ
 מלונות דן בע"מ
 מפעלי מילואות
 מפעלים פטרוכימיים לישראל בע"מ
 משפחת גראלד שרטואן
 משפחת דן ספדין
 משפחת הווארד קיוול
 משפחת לורנס רובן
 משפחת לסטר פולק
 משפחת מרשל בטלר
 משפחת ניק בנזל
 משפחת רונאלד וורצבורגר
 משפחת ריצרד קרלין
 משפחת שי טמבור
 מתן משקיעים בקהילה
 נכסי ארקין בע"מ
 נשות הפדרציה היהודית של דטרויט
 נתן חברוני
 סוויט אי אם
 סטנלי מורגן

שיתופי פעולה

אולפני גראויטי
אוריה גנור - מיתוג ותקשורת חזותית
אייס
אילן שנהב - חותם הקפה, רמת השרון
אל על
אלביט מערכות בע"מ
אלרוב שדרות ממילא
אמדוקס ישראל בע"מ
אסם השקעות
ארומה אספרסו בר ישראל
בזק
בנק יהב
ג'וינט ישראל
גיתם BBDO
גיתם פורטר נובלי
גלובוס גרופ בתי קולנוע בע"מ
גלובס
גלעד קובו
הולמס פלייס
החברה העירונית אריאל בע"מ
הסוכנות היהודית
התעשייה האווירית לישראל
טדי יזמות והפקות בע"מ
טויס אר אס
טלכלל-טלמסר
טמפו משקאות בע"מ
ידיעות אחרונות
יוניון מוטורס
יונייטד קינג (סינמה סיטי)
ישראל היום
כושר מתחיל מכאן
כלכליסט
כספית ייצוג והפקת אמנים ואירועים בע"מ
כתר פלסטיק

משרדי ממשלה

המוסד לבטוח לאומי - הקרן לילדים ונוער בסיכון, התכנית הלאומית לילדים ונוער בסיכון, משרד הבריאות, משרד החינוך, משרד הרווחה והשרותים החברתיים, המשרד לאיכות הסביבה, המשרד לקליטת עליה, משרד הבינוי והשיכון, המשרד לבטחון פנים, משרד התעשייה והמסחר.

רשויות מקומיות

אבו בסמה, אופקים, אילת, אשדוד, באר שבע, בת-ים, בית שמש, בני ברק, גדרה, הוד השרון, הרצליה, חדרה, חולון, חיפה, טבריה, טירה, ירושלים, כפר סבא, לוד, מ.א. גליל עליון, מ.א. הר חברון, מ.א. חבל מודיעין, מ.א. לכיש, מ.א. מבואות חרמון, מ.א.שפיר, נצרת עילית, נווה יעקב, נתניה, עכו, עפולה, פסגת זאב, פתח תקוה, צפת, קרית גת, קרית ים, קרית מלאכי, קרית שמונה, רחובות, רמלה, רעננה, שדרות, שפרעם, תל אביב.

לוריאל ישראל
 לייף ספורט בע"מ - יבואנית אדידס וריבוק לישראל
 לייב פרסון
 מירס
 מלון דייד אינטרקונטיננטל
 מלונות קראון פלזה ישראל
 מעגל חברה למסחר בע"מ
 מתן - הדרך שלך לתת
 סטימצקי בע"מ
 סלקום ישראל בע"מ
 סלקט בע"מ
 עדן טבע מרקט
 עיגול לטובה
 עיריית בת-ים וכבוד ראש העיר, מר שלומי לחיאני
 עיריית ירושלים וכבוד ראש העיר, מר ניר ברקת
 עמותת אמונה
 עמית מרשנסקי
 ערוץ הספורט
 פיגמנט
 פיקסקאוט (ישראל) בע"מ
 פלאפון תקשורת בע"מ
 פרטנר תקשורת בע"מ
 ציונות 2000
 קבוצת 365
 קבוצת אפריקה ישראל
 קבוצת נגב
 קבוצת עזריאלי
 קבוצת פוקס
 קבוצת שטראוס
 קניוני ישראל
 קרן משפחת ביסן
 קרן נובל אנרג'י
 רדיו ירושלים
 רן רהב תקשורת ויחסי ציבור בע"מ
 שמגד
 ת.י.תאטראות 2004 בע"מ
 תנובה
 HP ישראל
 SIT
 yes

**תודה מיוחדת לאבי קושניר, יהודית רביץ,
 יוני רכטר, רונה קינן ויעל בר זוהר!**

קרית שמונה	2 6
עפולה	4
צפת	2 6
טבריה	5
קרית ים	2
שפרעם	4
נצרת עילית	2
עכו	1 2 5
חיפה	1 3 6 7
חדרה	5
עין ורד	6
נתניה	1 2 6
טירה	6
כפר סבא	1 2
רעננה	1 6
הוד השרון	1
הרצליה	1
ג'לג'וליה	6
כפר ברא	6
תל אביב - יפו	1 2 3 4 6 7
בני ברק	4
רחובות	5 7
פתח תקווה	5 6
בת ים	1 5
חולון	1 2 5
רמלה	1 6
לוד	1 6
ירושלים	1 3 5 6
בית שמש	1 5
גדרה	6
אבו בסמה	2
שפיר / לכיש	2
אופקים	1
באר שבע	2 6
קרית מלאכי	5 6
חבל מודיעין	1 7
קרית גת	2 6
אשדוד	1 2
שדרות	1 2 6
הר חברון	4
אילת	1

- 1 ניידות
- 2 הפוך על הפוך
- 3 תוכניות קצה
- 4 מרכז למניעה וטיפול באלימות מינית בצעירים
- 5 פרויקטים בתחום הרב תרבותי
- 6 תחום תעסוקה וליווי אישי
- 7 נערות

